

Ref.: 2022-01-D-17-fi-2

Orig.: FI

Syllabus for Finnish as Other National Language (ONL) – Nursery, Primary and Secondary Cycles

Approved by the Joint Teaching Committee - Meeting on 10 and 11 February 2022 – Online

Entry into force: on 1 September 2022 for N1-S4 and S6
on 1 September 2023 for S5 and S7

First Baccalaureate session in June 2024

Introduction

Following the Board of Governors' approval in April 2001 (document 2001-D-583) Swedish ONL and Finnish ONL (Other National Language) were introduced into the European School system in Secondary level in 2001. At levels P3 and S1 the ONL new provisions come into effect on 1 September 2013. In April 2018, the Board of Governors decided (2018-03-D-1) to extend Swedish and Finnish ONL to Nursery and Primary 1 and 2. The decision entered into force on 1 September 2019.

ONL languages are taught to category I pupils. Category II pupils attend to classes when the group already exists. ONL Finnish is taught to Swedish-speaking Finnish pupils in the Swedish section and Swedish is taught to Finnish-speaking Finnish pupils in the Finnish section in those schools which have Finnish/Swedish sections.

According to the document 'The organisation of studies and courses in the European Schools' (2011-01-D-33)¹, the timetabling arrangements applied to all ONL languages in Nursery/Primary and Secondary level are:

Years N1 - N2	3 x 30-minute periods per week
Years P1 - P2	3 x 30-minute periods per week
Years P3 - P5	2 x 45-minute periods per week
Years S1 – S3	2 x 45-minute periods per week
Years S4 – S5	4 x 45-minute periods per week
Years S6 – S7	4 x 45-minute periods per week

Classes are 'protected' in that classes will be formed for any number of Category I pupils.

There are specific syllabi for ONL FI and ONL SV.

This ONL Finnish syllabus aims to build on the skills students have already acquired and to further develop their knowledge and linguistic competences in Finnish. It aims to promote natural and communicative use of the language and is intended to prepare learners to follow third-level courses in Finnish should they so wish. It seeks to provide students with the ability to manipulate and use different types of texts and to give them a deeper awareness of the Finnish language, culture and literature.

The ONL Finnish syllabus is based on the *Common European Framework of Reference for the Teaching and Learning of Foreign Languages*² and the *European Framework for Key Competences for Lifelong Learning*³.

¹ Current version:2011.

² See Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching and Assessment Companion Volume with New Descriptors <https://coe.int>.

³ An updated document, *Key Competences for Lifelong Learning* (2019, Luxembourg Publication Office of the European Union) was recommended by the European Council and adopted by the European Parliament in 2019.

The syllabus reflects in its objectives, content and methods a common, harmonised approach as promoted in the field of modern languages for the European Schools and as used by many national systems.

The syllabus focuses on the knowledge and the competences to be attained at the end of each cycle, and includes general objectives, didactic principles, learning objectives, contents and assessment and attainment descriptors. It presents the learning outcomes which students will be expected to achieve at the end of each cycle and describes the knowledge and skills they will develop to be able to communicate effectively.

The structure of the syllabus is intentionally brief but it is expanded though a commentary (See annex). The Sharepoint (Microsoft Office 365) can provide a forum for additional guidelines, clarification or advice.

Introduction

Suite à l'approbation par le Conseil supérieur, en avril 2001 (document 2001-D-583), le Suédois ONL et le Finnois ONL (Other National Language, « autre langue nationale ») ont été introduits dans le système des Ecoles européennes en 2001. Pour les niveaux P3 et S1, les nouvelles dispositions concernant l'ONL sont entrées en vigueur le 1er septembre 2013. En avril 2018, le Conseil supérieur a décidé (2018-03-D-1) d'étendre le Suédois ONL et le Finnois ONL à la maternelle et aux 1ère et 2ème années de primaire. Cette décision est entrée en vigueur le 1er septembre 2019.

Les langues ONL sont enseignées aux élèves de catégorie I. Les élèves de catégorie II assistent à des cours lorsque le groupe existe déjà. Le Finnois ONL est enseigné aux élèves finlandais suédophones dans la section suédoise et le Suédois ONL est enseigné aux élèves finlandais finnophones dans la section finnoise dans les écoles qui ont des sections finnoises/suédoises.

Selon le document « L'organisation des études et des cours dans les écoles européennes » (2011-01-D-33)⁴, les dispositions horaires appliquées aux langues ONL au niveau maternel/primaire et secondaire sont les suivantes :

Années M1-M2	3 périodes hebdomadaires de 30 minutes
Années P1 - P2	3 périodes hebdomadaires de 30 minutes
Années P3 - P5	2 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S1 – S3	2 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S4 – S5	4 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S6 – S7	4 périodes hebdomadaires de 45 minutes

Les cours sont « protégés », c'est-à-dire qu'ils sont créés pour les élèves de Catégorie I quel que soit leur nombre.

Il existe des programmes spécifiques pour le Finnois ONL et pour le Suédois ONL.

⁴ Version actuelle : 2011.

Le programme de Finnois ONL a vocation à s'appuyer sur les savoir-faire que les élèves ont déjà acquis et à perfectionner leur maîtrise et leurs compétences linguistiques en finnois. Il vise à promouvoir l'usage naturel de la langue dans la communication et à préparer les apprenants à suivre des études supérieures en finnois s'ils le souhaitent. Il entend doter les élèves de la capacité à manipuler et exploiter divers types de textes et à approfondir leur sensibilité à la langue, la culture et la littérature finlandaises.

Le programme de Finnois ONL repose sur le *Cadre européen commun de référence pour l'enseignement et l'apprentissage des langues étrangères*⁵ et le *Cadre européen des compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie*⁶.

A travers ses objectifs, son contenu et ses méthodes, le programme traduit un socle commun harmonisé dans le domaine des langues modernes pour les Ecoles européennes tel qu'en exploitent déjà de nombreux systèmes nationaux.

Le programme se concentre sur les savoirs et les compétences à acquérir au terme de chaque cycle et aborde des objectifs généraux, des principes didactiques, des objectifs d'apprentissage, des contenus ainsi que l'évaluation et des descripteurs de niveaux atteints. Il présente les acquis de l'apprentissage que les élèves sont censés maîtriser au terme de chaque cycle et décrit les savoirs et savoir-faire qu'ils acquerront pour communiquer efficacement.

La structure du programme est volontairement brève, mais elle est complétée par un commentaire (voir annexe). Le Sharepoint (Microsoft Office 365) peut fournir un forum pour des lignes directrices, explications ou conseils supplémentaires.

Einführung

Nach der Genehmigung durch den Obersten Rat im April 2001 (Dokument 2001-D-583) wurden Schwedisch ONL und Finnisch ONL (Andere Landessprache) im Jahr 2001 in das System der Europäischen Schulen in der Sekundarstufe eingeführt. Für die Stufen P3 und S1 traten die neuen ONL-Bestimmungen am 1. September 2013 in Kraft. Im April 2018 beschloss der Oberste Rat (2018-03-D-1), Schwedisch und Finnisch ONL auf den Kindergarten und den Primarbereich 1 und 2 auszuweiten. Der Beschluss trat am 1. September 2019 in Kraft.

Die ONL-Sprachen werden für Schüler/innen der Kategorie I unterrichtet. Schüler/innen der Kategorie II nehmen am Unterricht teil, wenn die Gruppe bereits besteht. In den Schulen mit finnisch-schwedischem Fachbereich wird Finnisch ONL für schwedischsprachige finnische Schüler/innen in der schwedischen Fachgruppe und Schwedisch für finnischsprachige finnische Schüler/innen im finnischen Fachbereich unterrichtet.

⁵ Voir le Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer - Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs <https://coe.int>.

⁶ Un document mis à jour, *Compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie* (2019, Office des publications de l'Union européenne de Luxembourg), a été recommandé par le Conseil européen et adopté par le Parlement européen en 2019.

Gemäß dem Dokument „Die Unterrichts- und Fächerorganisation an den Europäischen Schulen“ (2011-01-D-33)⁷ gelten für alle ONL-Sprachen im Kindergarten/Primarbereich und im Sekundarbereich die folgenden Stundenpläne:

Jahre N1 - N2	3 Unterrichtsstunden von 30 Minuten pro Woche
Jahre P1 - P2	3 Unterrichtsstunden von 30 Minuten pro Woche
Jahre P3 - P5	2 Unterrichtsstunden von 45 Minuten pro Woche
Jahre S1 – S3	2 Unterrichtsstunden von 45 Minuten pro Woche
Jahre S4 – S5	4 Unterrichtsstunden von 45 Minuten pro Woche
Jahre S6 – S7	4 x 45 Minuten pro Woche

Diese Klassen sind insofern „geschützt“, als sie für gleich welche Anzahl von Schüler/innen der Kategorie I eingerichtet werden.

Für FI ONL und SV ONL gibt es eigene Lehrpläne.

Dieser ONL-Lehrplan für Finnisch soll auf den bereits erworbenen Fähigkeiten aufbauen und die Kenntnisse und sprachlichen Kompetenzen der Schüler/innen in der finnischen Sprache weiter ausbauen. Ziel ist es, den natürlichen und kommunikativen Sprachgebrauch zu fördern und die Schüler/innen darauf vorzubereiten, Kurse auf der dritten Ebene in Finnisch zu besuchen, falls sie dies wünschen. Die Schüler/innen sollen lernen, mit unterschiedlichen Textformen umzugehen und diese einzusetzen, und ein besseres Verständnis der jeweiligen ONL, ihrer Sprache, Kultur und Literatur erwerben.

Der ONL-Lehrplan für Finnisch basiert auf dem *Gemeinsamen Europäischen Rahmenwerk für den Unterrichts- und Lernprozess für Fremdsprachen*⁸ und dem *Europäischen Rahmenwerk für Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen*⁹.

Die Lehrpläne spiegeln in ihren Zielsetzungen, in ihrem Inhalt und in ihren Methoden einen gemeinsamen, harmonisierten Zugang für die modernen Sprachen an den Europäischen Schulen wieder, wie dieser bereits in zahlreichen nationalen Bildungssystemen gefördert wird.

Die Lehrpläne zielen auf das Wissen und die Kompetenzen ab, die zum Ende einer jeden Stufe erreicht werden müssen, und enthalten allgemeine Zielsetzungen, didaktische Grundsätze, Lernziele, Lerninhalte, Beurteilungsmethoden sowie Leistungsdeskriptoren. Sie definieren die Lernergebnisse, die von den Schüler/innen zum Abschluss einer jeden Stufe

⁷ Aktuelle Version: 2011.

⁸ Siehe Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, Lehren und Bewerten Begleitband mit neuen Leistungsbeschreibungen <https://coe.int>.

⁹ Ein aktualisiertes Dokument, *Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen* (2019, Luxemburgisches Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union), wurde vom Europäischen Rat empfohlen und vom Europäischen Parlament 2019 angenommen.

erwartet werden, und beschreiben das Wissen und die Fertigkeiten, die sie sich aneignen müssen, um effizient kommunizieren zu können.

Die Struktur der Lehrpläne ist absichtlich kompakt gehalten, wird aber durch einen Kommentar erweitert (siehe Anhang). Der Sharepoint (Microsoft Office 365) kann ein Forum für zusätzliche Leitlinien, Verdeutlichungen oder Ratschläge bieten.

1. Yleiset tavoitteet

Eurooppa-kouluilla on kahtalainen tavoite: yhtäältä ne tarjoavat virallista koulutusta, toisaalta ne edistävät oppilaiden yksilöllistä kasvua laajemmassa sosiaalisessa ja kulttuurisessa kontekstissa. Viralliseen koulutukseen kuuluu osaamisen (tietojen, taitojen ja asenteiden) hankkiminen monilla eri aloilla. Yksilöllistä kasvua puolestaan edistetään erilaisissa henkissä, eettisissä, sosiaalisissa ja kulttuurisissa konteksteissa. Tähän kuuluu tietoisuus tilanteenmukaisesta käyttäytymisestä, oman elinympäristön ymmärtäminen sekä yksilöllisen identiteetin kehittäminen.

Näitä kahta tavoitetta edistetään eurooppalaisten kulttuurien rikkaudesta vahvasti tietoisessa ympäristössä. Tietoisuus ja kokemukset yhteisestä eurooppalaisuudesta johdattavat oppilaan kunnioittamaan entistä enemmän jokaisen Euroopan maan ja alueen perinteitä sekä kehittämään ja ylläpitämään omaa kansallista identiteettiään.

Eurooppa-koulujen oppilaat ovat tulevaisuuden Euroopan ja koko maailman kansalaisia. Tästä syystä he tarvitsevat monenlaista osaamista vastatakseen nopeasti muuttuvan maailman haasteisiin. Vuonna 2006 Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät *elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskevan eurooppalaisen viitekehyksen*. Siinä määritettiin kahdeksan avaintaitoa, joita jokainen tarvitsee saadakseen henkilökohtaisia onnistumisen elämyksiä, kehittyäkseen, toimiakseen aktiivisena kansalaisena, osallistuakseen yhteiskunnan toimintaan ja työllistyäkseen.

Näitä kahdeksaa avaintaitoa tarkistettiin myöhemmin, ja Euroopan neuvosto suositteli päivitettyä asiakirjaa, jonka Euroopan parlamentti hyväksyi vuonna 2019: *Elinikäisen oppimisen avaintaidot* (2019, Euroopan unionin Luxemburgin julkaisutoimisto). Tarkistetut kahdeksan avaintaitoa ovat seuraavat:

1. Lukutaito
2. Monikielitaito
3. Matemaattiset, luonnontieteelliset ja teknologiset taidot
4. Digitaaliset taidot
5. Henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot
6. Kansalaistaidot
7. Yrittäjyystaidot
8. Kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot

Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmissa pyritään kehittämään kaikkia näitä taitoja.

Toinen kotimainen suomi -opetussuunnitelmassa tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia tutustua suomalaiseen kulttuuriin kirjallisuuden, musiikin ja kansanperinteen avulla. Lisäksi siinä kehitetään oppilaiden itsetuntoa ja itseluottamusta antamalla heille keinoja ymmärtää identiteettiään ja eurooppalaista kulttuuriperintöään.

Oppimistavoitteet noudattavat *Euroopan neuvoston Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen (CEFR) taitotasoa*.

Vuosiluokka	Taitotaso (perustaitotaso)
N1-2	individual
P1-2	Pre A
P3-5	A1+
S1-3	A2
S4-5	B1
S6-7	B2

Eurooppa-koulujen vieraiden kielten opetuksessa käytetään seuraavia viitekehysten taitotasoja:

L2	C1
L3	B1+
L4	A2+
Toinen kotimainen kieli	B2

2. Didaktiset periaatteet

Oppiaineen opetus ja oppiminen perustuvat seuraaviin yleisiin didaktisiin periaatteisiin:

- **Integroitu opetus ja oppiminen:** Eurooppa-koulun opetussuunnitelman eri osa-alueiden väliset yhteydet ja riippuvuussuhteet tekevät oppimisesta kokonaisvaltaisemman ja mielekkäämmän kokemuksen.
- **Aktiivinen oppiminen:** Oppilaat ottavat vähitellen vastuuta omasta oppimisprosessistaan.

Näitä periaatteita sovelletaan monenlaisten opetukseen ja oppimiseen liittyvien lähestymistapojen ja strategioiden avulla sekä käyttämällä eriytettyjä opetusmenetelmiä ja erilaisia oppimisresursseja, kuten digitaalisia työkaluja ja resursseja.

Toisen kansalliskielen suomen opetusta ja oppimista ohjaavat seuraavat didaktiset periaatteet:

- Oppimisen päätavoitteena on viestinnällinen kielitaito.
- Opetetaan kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä suullista vuorovaikutusta, puhumista ja kirjoittamista, mutta niiden keskinäinen painotus vaihtelee vuosiluokittain.
- Opetuksessa tulee ottaa huomioon oppilaan asteittainen kielen omaksuminen. Oppilaan virheitä tulee käsitellä rakentavasti ja oppimista edistävästi.
- Kohdekieltä tulee käyttää mahdollisimman paljon.
- Oppilaita tulee kannustaa hyödyntämään aiemmin hankkimaansa kielitaitoa ja omaksumiaan oppimisstrategioita.
- Opetuksessa tulee hyödyntää monipuolisesti erilaisia menetelmiä ja strategioita.
- Opetuksessa tulee käyttää eriytettyjä opetusmenetelmiä kaikkien oppilaiden erilaisiin tarpeisiin vastaamiseksi.
- Oppilaiden erilaisia tapoja oppia, heidän sosiaalisia taitojaan sekä heidän vahvuuksiaan oppijoina tulee ottaa huomioon
- Oppilaiden kielenkäytöstä tulee sujuvaa, tarkkaa ja itsenäistä, kun he hyödyntävät erilaisia oppimis- ja työvälineitä, kuten tieto- ja viestintäteknikkaa.
- Kielen hyvä hallinta eri tilanteissa edellyttää asteittain rakentunutta ymmärrystä kielen järjestelmästä.
- Opetuksessa tulee painottaa ensisijaisesti toiminnallista kielitaitoa myös silloin, kun opetetaan kielioppia, morfologiaa ja sanastoa.
- Oppilaiden sosiolingvististä osaamista tulee kehittää niin, että siihen sisältyy tietoisuus muun muassa kielen rekistereistä ja eri varianteista.
- Oppilaiden kulttuuritietoisuutta tulee edistää kirjallisuuden ja autenttisten tekstien avulla.
- Oppilaat oppivat ymmärtämään kielen kehittymistä sekä sen eurooppalaista ja globaalia ulottuvuutta.

Edellä oleva luettelo ei ole tyhjentävä, eivätkä kohdat ole tärkeysjärjestyksessä.

3. Oppimisen tavoitteet

Tässä kappaleessa esitetään tärkeimmät oppimisen tavoitteet, jotka on tarkoitus saavuttaa esiopetuksen, ala- ja yläkoulun sekä seitsemännenn vuosiluokan loppuun mennessä.

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille N1-2

Esiopetuksen päättyessä lapsella tulee olla valmiudet:

1. rohkeasti ja iloisen kokeilevasti käyttää suomea
2. ymmärtää yksittäisiä sanoja ja yksinkertaisia kysymyksiä
3. ymmärtää muutamia tuttuja, lyhyitä viestejä, jotka käsittelevät arkipäivää
4. ilmaista joitakin välittömiä tarpeitaan oppimistilanteissa
5. erottaa suomen kielen lähiympäristön muista kielistä

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille P1-2

Alakoulun toisen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää opeteltuja sanoja, lyhyitä lauseita, yksinkertaisia kysymyksiä ja kehotuksia
2. ymmärtää tuttuja viestejä ja tekstejä, joita on harjoiteltu
3. ymmärtää yksinkertaisia vuoropuheluja, jotka käsittelevät lasta itseään ja hänen arkipäiväänsä
4. osata viestiä välittömistä tarpeistaan opetustilanteissa muutamien sanoin
5. osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään oppilaiden lähiympäristössä
6. osoittaa positiivista asennetta suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan.

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille P3-5

Alakoulun viidennen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, joita on opeteltu
2. lukea ja ymmärtää tuttuja sanoja ja joitakin tuntemattomia ja lyhyitä viestejä, jotka käsittelevät arkipäivää ja rutiininomaisia tilanteita, joissa annetaan ohjeita
3. kyetä osallistumaan keskusteluihin tutuista aiheista
4. osata kysyä ja vastata vuoropuheluna asioissa, jotka käsittelevät hänen arkipäiväänsä
5. osata viestiä myös kirjallisesti välittömistä tarpeistaan lyhyin lausein
6. osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään oppilaiden lähiympäristössä
7. omaksua positiivinen asenne suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan.

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille S1-3

Yläkoulun kolmannen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy oppilaalle läheisiin aloihin, ja ymmärtää lyhyiden, selkeiden viestien ja ilmoitusten pääkohdat
2. lukea ja ymmärtää lyhyitä, yksinkertaisia kirjoitettuja tekstejä tutuista aiheista ja jokapäiväistä suomeksi kirjoitettua materiaalia, kuten kylttejä suomen luokassa tai suomenkielisiä verkkosivustoja

3. osallistua tutuista aiheista ja tutusta toiminnasta käytäviin keskusteluihin
4. kuvailla omaa lähipiiriään (esim. perhettä, harrastuksia, kaupunkia, koulua) viitaten myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen
5. kirjoittaa lyhyitä, yksinkertaisia muistiinpanoja, viestejä, sähköposteja ja/tai kirjeitä jokapäiväisistä asioista
6. osoittaa suomenkielisen ja laajemmin Suomen kulttuurin perustunemusta ja ymmärrystä
7. yhdistää hankkimansa kulttuurintuntemus tietoihin Suomen kulttuurista
8. tunnistaa ja soveltaa erilaisia kielenoppimisen perustaitoja ja -välineitä kohdekielen oppimiseen
9. omaksua positiivinen asenne suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan.

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille S4-5

Yläkoulun viidennen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy henkilökohtaiseen kokemukseen ja joihinkin laajemmin kiinnostaviin aiheisiin, ja ymmärtää televisio- tai radio-ohjelmien pääkohdat, kun ilmaisu on selkeää ja hidasta
2. lukea ja ymmärtää arkikielellä laadittuja tekstejä ja pystyä poimimaan tietoa lyhyistä kaunokirjallisista ja asiateksteistä
3. osallistua keskusteluihin ja vaihtaa tietoa arjesta ja yleisesti kiinnostavista aiheista
4. kuvailla suullisesti ja johdonmukaisesti kokemuksiaan, toiveitaan ja suunnitelmiaan sekä selostaa kirjan tai elokuvan tarinaa tai juonta
5. kirjoittaa yksinkertaisia, johdonmukaisia tekstejä arjen asioista, kokemuksista ja mielipiteistä
6. osoittaa suomalaisen kulttuurin tuntemusta ja ymmärrystä, mukaan lukien yhteiskunta, historia, ajankohtaiset asiat, kirjallisuus ja sen konteksti
7. tuntea ja käyttää kulttuurienvälisiä koodeja asianmukaisessa vuorovaikutuksessa suomen kielen puhujien kanssa
8. valita tehokkaita strategioita oman kielenoppimisen organisoimiseksi
9. hakea, kerätä ja käsitellä tietoa monenlaisista painetuista ja sähköisistä lähteistä oman kielitaitonsa kehittämiseksi.

Oppimisen tavoitteet vuosiluokille S6-7

Vuosiluokan seitsemän päättyessä opiskelijalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää yleisesti kiinnostaviin aiheisiin ja ajankohtaisiin asioihin liittyvää puhuttua standardikieltä, kuten uutisia, sopivia osia radio- ja televisio-ohjelmista, internet-podcasteja ja lyhyitä filmejä
2. lukea ja ymmärtää tekstejä, joissa käsitellään ajankohtaisia ongelmia ja joissa kirjoittajat omaksuvat tiettyjä näkökulmia, sekä ymmärtää ja analysoida kaunokirjallisia tekstejä, kuten proosaa ja runoja
3. toimia vuorovaikutuksessa erilaisten kielenpuhujien kanssa, osallistua tutuista aiheista käytäviin keskusteluihin ja ilmaista omia mielipiteitään kohtuullisen sujuvasti ja spontaanisti
4. esittää selkeitä, yksityiskohtaisia kuvauksia monenlaisista itseään kiinnostavista aiheista sekä perustella ja selittää mielipiteitä ja suunnitelmia

5. kirjoittaa selkeitä ja tarkkoja yksityiskohtaisia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja, joissa ilmaistaan näkemyksiä tai vaikutelmia useista yleisesti kiinnostavista aiheista
6. osoittaa suomalaisen kulttuurin tuntemusta ja syvällisempää ymmärrystä, mukaan lukien yhteiskunta, historia, ajankohtaiset asiat, kirjallisuus ja sen konteksti sekä taiteet yleensä
7. hyödyntää erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja tunnistaakseen kulttuurisia stereotyyppioita
8. ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan
9. arvioida kriittisesti käytettävissä olevia lähteitä ja valita ne, jotka ovat luotettavimpia ja sopivimpia tiettyyn tarkoitukseen ja tietylle yleisölle.

4. Opetuksen sisällöt

Vuosiluokat N1-2

Vuosiluokkien N1–2 aikana oppilaan tulee omaksua:

- annetaan suomen kielelle tilaa kaikissa tilanteissa ja kaikessa toiminnassa
- käytetään leikkiä, kuuntelemista, mielikuvituksellista kertomista innostamaan lapsen kielen käyttötaitoja
- lapsen kielellistä ymmärtämistä rikastetaan ja tuetaan kuvien, esineiden, merkkien sekä lorujen ja laululeikkien avulla
- lapsen kielellistä kehitystä tuetaan havainnoimalla eri kieliä lähiympäristössä
- herätetään lapsen kiinnostusta kirjoitettua ja suullista kieltä kohtaan
- tutustutaan sanaston ja ääntämisen alkeisiin ja kehitetään alustavia alkeistietoja suomen kielen sanoista ja ääntämisestä

Vuosiluokat P1-2

Vuosiluokkien P1–2 aikana oppilaan tulee omaksua:

- huomioidaan suomen kieli ja kulttuuri oppilaan lähiympäristössä ja opetuksessa
- edistetään oppilaan kielitietoisuuden kehittämistä kielileikkien ja -lorujen avulla
- tutustutaan monipuolisesti kirjoitettuun ja suulliseen kieleen, ja vähitellen herätetään ja lisätään kiinnostusta kirjoittamista ja lukemista kohtaan
- tuetaan oppilaan alkavaa luku- ja kirjoitustaitoa leikkien ja toiminnallisten harjoitusten avulla
- luodaan perusta suomen kielen oppimiseen

Vuosiluokat P3-5

Vuosiluokkien P3–5 aikana oppilaan tulee omaksua:

- suomen kielen oppimisen perustaa vahvistetaan
- alkeistiedot suomen kielen ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoituksesta
- luodaan perusta suomen kielen opinnoille
- tietoa arkipäivän kielitilanteista
- perustietoa suomen kielen sanastosta
- perustietoa kielenoppimisen perusstrategioista
- tutustuminen ilmauksiin, lauluihin ja kertomuksiin.

Vuosiluokat S1–3 (pääpiirteet – yksityiskohtaisempi kuvaus liitteessä 6.2.1)

Vuosiluokkien S1–3 aikana oppilaan tulee omaksua:

- perustietoa ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä
- tietoa arjen sanastosta ja idiomaattisista ilmauksista
- tietoa sananmuodostuksesta ja yksinkertaisista kieliopillisista rakenteista
- tietoa sanakirjojen ja muiden lähteiden käytöstä, mukaan lukien tieto- ja viestintätekniikka
- tietoisuus Suomen ja eri yhteisöjen kulttuureista
- tietoa kielenoppimisen perusstrategioista, myös tietoisuus omasta edistymisestä.

Vuosiluokat S4–5 (pääpiirteet – yksityiskohtaisempi kuvaus liitteessä 6.2.1)

Vuosiluokkien S4–5 aikana oppilaalla tulee vuosiluokkien S1-3 aikana hankkimiensa tietojen ja taitojen pohjalta omaksua:

- laajemmat tiedot ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä
- laaja sanaston ja idiomaattisten ilmausten tuntemus
- laaja sananmuodostuksen ja kieliopillisten rakenteiden tuntemus
- tietoa projektityön tekemisestä käyttäen erilaisia oppimisen- ja työvälineitä, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa
- tietoa Suomen ja eri yhteisöjen historiasta ja kulttuurista tutustuen jonkin verran kaunokirjallisiin teksteihin
- erilaisia kielenoppimisstrategioita ja tapoja oman oppimisen arviointiin.

Vuosiluokat S6–7 (pääpiirteet – yksityiskohtaisempi kuvaus liitteessä 6.2.1)

Vuosiluokkien S6-7 aikana opiskelijan tulee vuosiluokkien S4-5 aikana hankkimiensa tietojen ja taitojen pohjalta omaksua:

- tietoa Suomen murteista ja kielen eri rekistereistä
- laaja sanasto, myös abstrakteihin käsitteisiin liittyvä
- erilaisia vaativampia kieliopillisiä rakenteita
- itsenäisen tiedonhaun strategioita, joissa hyödynnetään erilaisia välineitä, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa
- Suomen ja eri yhteisöjen kulttuurin tuntemusta, mukaan lukien kaunokirjallisiin teksteihin tutustuminen
- itsenäisiä oppimisstrategioita ja kyky arvioida omaa oppimistaan.

5. Arviointi

Kieltenopettaja kannustetaan arvioimaan kaikkia kielitaidon osa-alueita oppimisen tavoitteiden ja taitotasojen kuvausasteikon mukaisesti. Koska taitotasojen kuvausasteikko johdetaan suoraan vuosiluokkakohtaisista oppimisen tavoitteista, se voi tukea merkittävästi itse- ja vertaisarviointia, kuten myös vaikuttavan palautteen antamista. Kun sitä käytetään saavutusten tulkinnessa, se voi tukea myös oppilaiden edistymistä ja oppimisen tavoitteiden asettamista.

Vuosiluokat N1-2

Arvioinnin tulee olla formatiivista, rohkaisevaa ja pääosin perustua yhteisiin havaintoihin. Opettaja havainnoi yhdessä lasten kanssa heidän oppimistaan ja kehitystään ja pohditaan, mitä lapsi on oppinut.

Vuosiluokat P1-2

Arviointi on havainnoinnin, dokumentoinnin, arviointipäätelmien ja palautteen muodostama kokonaisuus, johon opettajien lisäksi osallistuu muu esiopetuksen henkilöstö sekä lapset ja huoltajat. Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalueista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään.

Vuosiluokat P3-5

A) Formattiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearviointin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisten vuosiluokkien tavoitteisiin. Siinä voidaan myös hyödyntää *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen* ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyviä itsearviointitulukkoja (ns. itsearviointilauseet).

B) Summatiivinen arviointi

Opintojen päätteeksi järjestetään koe, joka kattaa kuullun ja luetun ymmärtämisen, suullisen vuorovaikutuksen, puhumisen ja kirjoittamisen.

Vuosiluokat S1–3

A) Formattiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearviointin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisten vuosiluokkien tavoitteisiin.

Vuosiluokat S4–5

A) Formattiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearviointin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisten vuosiluokkien tavoitteisiin.

B) Summatiivinen arviointi

Viidennen vuosiluokan lopussa suoritetaan kirjallinen koe, joka perustuu asiakirjan *Yhdenmukaistettu arviointi yläkoulun 5. vuosiluokan lopussa* ja kirjallisten kokeiden, joista annetaan B-arvosana (*Harmonised assessment at the end of year 5 and written examinations leading to B marks in year 5, 2018–01-D-19*), mukaisiin vaatimuksiin. Esimerkkejä yhdenmukaistetuista yläkoulun viidennen vuosiluokan kokeista löytyy osoitteesta <https://eursc.sharepoint.com/sites/pedagogicalmaterial/SitePages/All-resources-%26-teams.aspx>

Vuosiluokat S6–7

A) Formatiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Opiskelijat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearviointien kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisten vuosiluokkien tavoitteisiin. Arvioinnin tulee kattaa kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, suullinen vuorovaikutus, puhuminen ja kirjoittaminen.

B) Summatiivinen arviointi

Vuosiluokkien S6-7 lopussa, ylioppilastutkinnossa opiskelija suorittaa joko kirjallisen tai suullisen kokeen. Tutkinto kattaa yleensä 7. vuosiluokan opetussuunnitelman, mutta siinä testataan myös aiempina vuosina, erityisesti 6. vuosiluokan aikana, hankittua tietoa.

Jos opiskelija päättää osallistua kirjalliseen kokeeseen lopullisessa ylioppilaskokeessa, hänen suulliset- ja kuullunymmärtämistaitonsa on arvioitava virallisesti viimeisen vuoden aikana ja niiden on muodostettava osa oppiaineen C-arvosanasta.

Vastaavasti jos opiskelija päättää osallistua suulliseen kokeeseen lopullisessa ylioppilaskokeessa, hänen kirjallisen tuottamisen taitonsa on arvioitava virallisesti viimeisen vuoden aikana ja niiden on muodostettava osa oppiaineen C-arvosanasta.

Kirjallinen koe:

Kirjallinen koe koostuu kolmesta pääosiosta:

Osio 1: Luetun ymmärtäminen testataan tekstillä, jota opiskelija ei ole nähnyt aiemmin ja josta esitetään kysymyksiä.

Osio 2: Noin 250 sanan pituinen kirjallisen tuottamisen tehtävä aiheesta, joka perustuu löyhästi tekstin teemaan.

Osio 3: Määrättyyn kaunokirjalliseen tekstiin liittyvä kirjallinen tehtävä, joka voi koskea molempia tekstejä tai yhtä niistä.

Suullinen koe:

Opiskelijalle annetaan 20 minuuttia aikaa tutustua tekstiin, jota hän ei ole nähnyt aiemmin. Suullisen kokeen alussa opiskelijalle annetaan mahdollisuus esittää ajatuksensa tekstin aiheesta ja sisällöstä joidenkin virikekysymysten pohjalta. Koe muuttuu vähitellen opiskelijan ja kuulustelijoiden väliseksi dialogiksi. Opiskelijan yhden tai molempien määrättyjen kaunokirjallisten tekstien ymmärtäminen muodostaa osan tätä suullista koetta.

5.1. Osaamisen kuvaukset

ONL Suomi - osaamisen kuvaukset alakoulun vuosiluokan P5 päätteeksi (attainment descriptors)

ARVIOTASO	+	++	+++	++++
	Oppilas ei ole vielä saavuttanut oppimisen tavoitteita	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet tyydyttävästi	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet hyvin	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet erinomaisesti
ARVIOITAVAT OSA-ALUEET TODISTUKSESSA	Oppilas /oppilaan...	Oppilas / oppilaan...	Oppilas / oppilaan...	Oppilas / oppilaan...
Kuullun ymmärtäminen	tarvitsee runsaasti apua ymmärtääkseen suomen kieltä tavanomaisissa ja yksinkertaisissa kielenkäyttötilanteissa	ymmärtää joitakin sanoja arkisissa kielenkäyttötilanteissa mutta tarvitsee paljon apua	ymmärtää suomen kieltä harjoitelluissa kielenkäyttötilanteissa, sekä osaa kertoa joitakin kohtia kuulemastaan	ymmärtää sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia yksinkertaisissa ja tutuissa kielenkäyttötilanteissa, osaa välittää omin sanoin pääkohdat kuulemastaan
Puhuminen ja viestintä	pystyy osallistumaan yksinkertaisimpiin viestintätilanteisiin tukeutumalla viestintäkumppaniin, käyttää suppeaa sanallista ilmaisua tai eleitä	selviytyy joistakin rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen usein viestintäkumppaniin	pystyy osallistumaan harjoiteltuihin viestintätilanteisiin melko sujuvasti	osaa kysyä ja vastata vuoropuheluna asioissa, jotka käsittelevät hänen arkipäiväänsä, pystyy osallistumaan keskusteluihin tutuista aiheista

Luetun ymmärtäminen	tarvitsee runsaasti apua lukemisessa ja tarvitsee ohjausta ymmärtääkseen lukemansa	lukee ja tunnistaa ohjatusti joitakin arkipäiväisiä sanoja ja ilmaisuja, ymmärtää joitakin yksittäisiä ja tuttuja sanoja	lukee ja ymmärtää muutaman sanan mittaisia kirjoitettuja, tuttuja viestejä	lukee ja ymmärtää tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä, jotka käsittelevät arkipäivää
Kirjoittaminen ja viestintä	tarvitsee runsaasti ohjausta ja tukea pystyäkseen ilmaisemaan itseään kirjallisesti	osaa ohjatusti viestiä kirjallisesti joillakin tutuilla sanoilla ja ilmaisuilla	osaa viestiä kirjallisesti muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista	osaa tuottaa kirjallisesti lyhyen viestin tai tekstin tutuista tai itselleen tärkeistä asioista
Kielellinen kehittyminen	tarvitsee runsaasti tukea tunnistaa suomen kieltä ja tilanteita, joissa kieltä käytetään	tunnistaa ohjatusti joitakin suomen kielen tyypillisiä piirteitä ja suomenkielisiä kielenkäyttötilanteita	tunnistaa joitakin suomen kielen piirteitä ja tilanteita	osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään tutuissa ympäristöissä

ONL Suomi - osaamisen kuvaukset yläkoulun vuosiluokkien S3, S5 ja S7 päätteeksi (attainment descriptors)

Arvosana	Arvosanakuvaus	Taso	Osa-alue	Vuosiluokan S3 päättyessä	Vuosiluokan S5 päättyessä	Vuosiluokan S7 päättyessä
9-10	Erinomainen	A	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää erinomaisesti keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erinomaisesti pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy erinomaisesti erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Opiskelija ymmärtää erinomaisesti keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy erinomaisesti seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää erinomaisesti tekstin pääajatukset ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä.	Oppilas osoittaa erinomaista luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsennellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Opiskelija tunnistaa erinomaisesti kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erinomaisesti arkipäiväisissä	Oppilas ottaa erinomaisesti osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja	Opiskelija osaa erinomaisesti tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen

				vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	pystyy erinomaisesti osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
		Puhuminen	Oppilas osaa erinomaisesti kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa erinomaisesti esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla erinomaisesti välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.	Opiskelija osaa erinomaisesti esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspäiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.	
		Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa erinomaisesti lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa erinomaisesti lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo erinomaisesti kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.	Opiskelija osaa erinomaisesti kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.	
		Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa erinomaisesti osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua	Oppilas osoittaa erinomaisesti suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim.	Opiskelija osoittaa erinomaisesti ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta	

				sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa erinomaisesti perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.	yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.	yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Opiskelija hyödyntää erinomaisesti erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa erinomaisesti erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa erinomaisesti erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	Oppilas valitsee erinomaisesti omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa erinomaisesti vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.	Opiskelija osaa erinomaisesti ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Opiskelija osaa erinomaisesti arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.

8-8.9	Erittäin hyvä	B	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää erittäin hyvin keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erittäin hyvin pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy erittäin hyvin erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Opiskelija ymmärtää erittäin hyvin keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy erittäin hyvin seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää erittäin hyvin tekstin pääajatukset ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä.	Oppilas osoittaa erittäin hyvin luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsenellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ja ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Opiskelija tunnistaa erittäin hyvin kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erittäin hyvin arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa erittäin hyvin osaa keskusteluun esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy erittäin hyvin osallistumaan rutiinomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Opiskelija osaa erittäin hyvin tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.

			<p>Puhuminen</p> <p>Oppilas osaa erittäin hyvin kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.</p>	<p>Oppilas osaa erittäin hyvin esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla erittäin hyvin välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.</p>	<p>Opiskelija osaa erittäin hyvin esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspäiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.</p>
			<p>Kirjoittaminen</p> <p>Oppilas kirjoittaa erittäin hyvin lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.</p>	<p>Oppilas kirjoittaa erittäin hyvin lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo erittäin hyvin kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.</p>	<p>Opiskelija osaa erittäin hyvin kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.</p>
			<p>Kulttuurinen tietoisuus</p> <p>Oppilas osaa erittäin hyvin osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa erittäin hyvin perusasiat Suomen suomenkielisessä tai</p>	<p>Oppilas osoittaa erittäin hyvin suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.</p>	<p>Opiskelija osoittaa erittäin hyvin ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Opiskelija hyödyntää erittäin hyvin erilaisia kulttuurienvälisiä</p>

				kaksikielisessä kulttuurissa.		koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa erittäin hyvin erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa erittäin hyvin erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	Oppilas valitsee erittäin hyvin omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa erittäin hyvin vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.	Opiskelija osaa erittäin hyvin ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Opiskelija osaa erittäin hyvin arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.

7-7.9	Hyvä	C	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää hyvin keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää hyvin pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy hyvin erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Opiskelija ymmärtää hyvin keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy hyvin seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää hyvin tekstin pääajatuksen ja lisäksi yksityiskohtia muutaman	Oppilas osoittaa hyvin luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsennellyistä	Opiskelija tunnistaa hyvin kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia

				kappaleen mittaisesta tekstistä.	teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy hyvin arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa hyvin osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy hyvin osallistumaan rutiinomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Opiskelija osaa hyvin tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
			Puhuminen	Oppilas osaa hyvin kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa hyvin esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla hyvin välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.	Opiskelija osaa hyvin esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspiiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.
			Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa hyvin lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa hyvin lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo hyvin kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.	Opiskelija osaa hyvin kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.

			<p>Kulttuurinen tietoisuus</p>	<p>Oppilas osaa hyvin osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kielenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa hyvin perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.</p>	<p>Oppilas osoittaa hyvin suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.</p>	<p>Opiskelija osoittaa hyvin ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Opiskelija hyödyntää hyvin erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.</p>
			<p>Kielen oppiminen</p>	<p>Oppilas tunnistaa ja soveltaa hyvin erilaisia kielenoppimisen perustrategioita ja soveltaa hyvin erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.</p>	<p>Oppilas valitsee hyvin omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa hyvin vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.</p>	<p>Opiskelija osaa hyvin ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Opiskelija osaa hyvin arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.</p>

6-6.9	Tyydyttävä	D	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää tyydyttävästi keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää tyydyttävästi pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy tyydyttävästi erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Opiskelija ymmärtää tyydyttävästi keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy tyydyttävästi seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää tyydyttävästi tekstin pääajatuksia ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa tyydyttävästi luetun ymmärtämisen osaamista muutamien kappaleen pituisista jäsennellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Opiskelija tunnistaa tyydyttävästi kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee joitakin yksityiskohtia lyhyessä tekstissä sekä ymmärtää uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy tyydyttävästi arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa tyydyttävästi osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy tyydyttävästi osallistumaan rutiinomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Opiskelija tuottaa tyydyttävästi lyhyitä puhejaksoja ja osallistua tyydyttävästi vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.

			Puhuminen	Oppilas osaa tydyttävästi kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisimmissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa tydyttävästi esittää lyhyen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa tydyttävästi välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen pääkohdat.	Opiskelija osaa tydyttävästi esittää kuvauksia kokemuspiiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.
			Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa tydyttävästi lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa tydyttävästi lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo tydyttävästi kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista.	Opiskelija osaa tydyttävästi kirjoittaa tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä henkilökohtaisista aiheista.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa tydyttävästi osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa tydyttävästi perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.	Oppilas osoittaa tydyttävästi suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa jossain määrin suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.	Opiskelija osoittaa tydyttävästi tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Opiskelija osoittaa tydyttävästi kulttuuristen stereotyyppien tuntemusta.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa tydyttävästi erilaisia	Oppilas valitsee tydyttävästi omalle oppimistavalleen joitakin kielenopiskelustrategioita	Opiskelija osaa tydyttävästi ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Opiskelija osaa jossain määrin

				kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa tydyttävästi erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	ja ottaa tydyttävästi vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisesta.	tydyttävästi arvioida käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niiden väliltä.

5-5.9	Välttävä	E	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää välttävästi keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää välttävästi joitakin pääkohtia puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja. Oppilas pystyy välttävästi erottamaan pääasiat uutisista, elokuvista, tv-ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Opiskelija ymmärtää välttävästi keskeiset ajatukset suullisessa arkisessa esityksessä, joka käsittelee konkreettisia tai jossain määrin abstrakteja aihealueita sekä pystyy välttävästi seuraamaan yleisiä aiheita käsitteleviä uutisia, haastatteluja, elokuvia.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää välttävästi joitakin pääajatuksia ja yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä.	Oppilas osoittaa välttävästi luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä, jotka sisältävät tietoa tutuista aiheista.	Opiskelija tunnistaa välttävästi tekstin tarkoituksen ja havaitsee pääkohdat yksinkertaisissa teksteissä.
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy välttävästi arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa välttävästi osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy välttävästi osallistumaan rutiinimaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Opiskelija osaa välttävästi tuottaa puhejaksoja toisten tuella. Opiskelija etsii sanoja ja pitää pitkiä taukoja.

			<p>Puhuminen</p> <p>Oppilas osaa välttävästi kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään hyvin yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.</p>	<p>Oppilas osaa välttävästi esittää lyhyen kuvauksen lähipiiristään ja osaa välttävästi muutamalla sanalla välittää rutiininomaisen tilanteen.</p>	<p>Opiskelija osaa välttävästi esittää kuvauksia yksinekertaisesta kokemuksesta. Opiskelija osaa välttävästi kertoa muutamalla sanalla omista tunteistaan.</p>
			<p>Kirjoittaminen</p> <p>Oppilas kirjoittaa välttävästi lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.</p>	<p>Oppilas kirjoittaa välttävästi lyhyitä, henkilökohtaisia viestejä ja osaa välttävästi tuoda esiin ajatuksia tutuista asioista ja jossain määrin kulttuurisista aiheista.</p>	<p>Opiskelija osaa välttävästi kirjoittaa lyhyitä tekstejä, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä arkipäiväisistä aiheista.</p>
			<p>Kulttuurinen tietoisuus</p> <p>Oppilas osaa välttävästi osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kielenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa välttävästi perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.</p>	<p>Oppilas osoittaa välttävästi suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta joistakin suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteistä.</p>	<p>Opiskelija osoittaa välttävää tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista.</p>
			<p>Kielen oppiminen</p> <p>Oppilas tunnistaa ja soveltaa välttävästi erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita</p>	<p>Oppilas osoittaa välttävästi tuntemusta kielenopiskelustrategioitaan ja ottaa välttävästi vastuun omasta kielenkäytöstään.</p>	<p>Opiskelija osaa välttävästi ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Opiskelija tuntee välttävästi joitakin tietolähteitä.</p>

				ja soveltaa välttävästi erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.		

3-4.9	Hylätty (heikko)	F	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas osoittaa heikkoa sisällön ymmärrystä lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää heikosti pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja.	Opiskelija ymmärtää heikosti ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään yksinkertainen, ja konkreettinen. Opiskelija pystyy heikosti seuraamaan pääkohtia ja yksityiskohtia yleisestä aiheesta.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää heikosti pääajatukset tekstistä muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä.	Oppilas osoittaa heikkoa luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä tutuista aiheista.	Opiskelija tunnistaa heikosti tekstin tarkoituksen ja havaitsee vain heikosti pääkohtia pitkässä tekstistä.
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy heikosti arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas pystyy heikosti osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Opiskelija osaa heikosti tuottaa puhejaksoja tai osallistua vuorovaikutukseen.
			Puhuminen	Oppilas osaa heikosti kertoa itsestään tai lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa heikosti kuvata lähipiiriään.	Opiskelija osaa heikosti esittää kuvauksia henkilökohtaisista asioistaan.

			Kirjoittaminen	Oppilas osaa heikosti kirjoittaa muutaman sanan viestejä.	Oppilas kirjoittaa heikosti muutamien sanojen viestejä, jotka eivät muodosta kokonaisuutta. Oppilaan ilmaisuvarasto on rajallinen.	Opiskelija kirjoittaa heikosti lyhyen tekstin, joka ei muodosta ymmärrettävää kokonaisuutta.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa heikosti osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua kohtaan.	Oppilas osoittaa heikkoa suomen kielen tietoisuutta.	Opiskelija osoittaa tuntevansa heikosti suomen kieltä ja suomalaista yhteiskuntaa.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa heikosti kielenoppimisen perusstrategioita.	Oppilas osoittaa heikosti kielenopiskelustrategioiden tuntemusta.	Opiskelija osaa heikosti ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan.

0-2.9	Hylätty (Erittäin heikko)	FX	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan ymmärrystä lyhyissä keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan ymmärrä pääkohtia puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja.	Opiskelija ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan ymmärrä keskeisiä ajatuksia suullisesta esityksestä, joka on kieleltään ja sisällöltään yksinkertainen sekä pystyy erittäin heikosti tai ei juurikaan seuraamaan pääajatuksia arkipäiväisistä tilanteista.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas osaa lukea ja ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa lukea ja ymmärtää	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan osaita luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä.	Opiskelija tunnistaa erittäin heikosti tai ei juurikaan tunnista kirjoittajan tavoitetta ja tekstin tarkoitusta.

				pääajatuksia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä.		
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erittäin heikosti tai ei juurikaan selviydy arkipäiväisissä vuoropuheluissa.	Oppilas ottaa erittäin heikosti tai ei juurikaan ota osaa rutiininomaiseen keskusteluun.	Opiskelija osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa tuottaa puhejaksoja.
			Puhuminen	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kertoa itsestään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kuvata lähipiiriään ja sen jokapäiväisiä asioita.	Opiskelija osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kuvailla omia tunteitaan.
			Kirjoittaminen	Oppilas osaa kirjoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kirjoittaa muutaman sanan mittaisia ja ymmärrettäviä viestejä.	Oppilas kirjoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan henkilökohtaisia ajatuksiaan.	Opiskelija osaa erittäin heikosti kirjoittaa tai ei juurikaan osaa kirjoittaa muutaman sanan mittaisia lauseita.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua kohtaan.	Oppilas osoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osoita suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta.	Opiskelija osoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan ja tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa erittäin heikosti tai ei juurikaan kielenoppimisen perusstrategioita.	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan osoita Kielenopiskelustrategioiden tuntemusta.	Opiskelija osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan.

6. Annexes

6.1. Eurooppalainen ylioppilastutkinto (EB)

Toisen kotimainen kielen kokeen rakenne (ONL) Baccalaureate

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija ...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	7
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	9
	Tulkinta	23%			Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	8
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12

	Kielitaito ja tarkkuus ja laajuus ja tarkkuus	20%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita		Koekohtainen arviointitaulukko	6
Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	ERITTÄIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

Mallikokeen rakenne ONL FINNISH Baccalaureate

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija ...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan	Osa 1 Kysymys 1 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä	Osa 1 Kysymys 2 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Tulkinta	23%		Osa 1 Kysymys 3	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita	Osa 1 Kysymys 4	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	4
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä,	Osa 2	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12

	Kielitaito ja tarkkuus ja laajuus ja tarkkuus	20%	kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita		Koekohtainen arviointitaulukko	6
Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja	Osa 3	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	HYVIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

**EUROPEAN BACCALAUREATE
SAMPLE**

**SUOMI TOISENA
KOTIMAISENA KIELENÄ
MALLIKOE**

PÄIVÄMÄÄRÄ : PVM kesäkuuta 20XX

KOKEEN KESTO : 3 tuntia (180 minuuttia)

SALLITUT APUVÄLINEET : Mitään apuvälineitä ei sallita

ERITYISTÄ HUOMIOITAVAA : Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

Minna Canthista se alkoi - 175 vuotta sitten syntynyt kirjailija ja vaikuttaja oli kuin luonnonvoima

5 Minna Canthin syntymästä tuli vuonna 2019 kuluneeksi 175 vuotta. 19. maaliskuuta vietettävä Canthin päivä on myös tasa-arvon päivä. Minna Canth oli merkkihenkilöistä ensimmäinen nainen, jonka kunniaksi Suomessa liputetaan. Canth on muistettu nimikkoseuralla ja patsailla, ja hänen mukaansa on nimetty rakennuksia ja katuja.

10 Minna Canth syntyi vuonna 1844 Tampereella ja sai kasteessa nimen Ulrika Wilhelmiina Johnson. Kuopiossa Canth jatkoi jo Tampereella ruotsinkielisessä työläislasten Finlaysonin tehtaankoulussa alkanutta koulunkäyntiä. Canth halusi jatkaa koulunkäyntiä, ja hän oli päättänyt lähteä Jyväskylään, vaikka salaa, jos vanhemmat eivät antaisi lupaa. Sellainen kuitenkin annettiin. Vuonna 1863 hän pääsi ensimmäisten naisopiskelijoiden joukossa opiskelemaan kansakoulunopettajaksi juuri perustettuun Jyväskylän seminaariin. Opiskelu keskeytyi yhden lukuvuoden jälkeen. Tuolloin Minna meni naimisiin seminaarin luonnontieteen opettajan Johan Ferdinand Canthin kanssa. Perheeseen syntyi Jyväskylässä seitsemän lasta.

15 Aviomies kuoli 1879 ja seuraavan vuoden alussa Minna muutti takaisin Kuopioon. Minna Canth kuoli toukokuun 12. päivänä, Snellmanin päivänä, vuonna 1897 vain 53-vuotiaana sydänkohtaukseen.

20 Minna Canth syntyi suomenkieliseen kotiin. Kotikieli oli suomi, mutta ajan tavan mukaan hänen koulukielensä oli ruotsi. Nuoruudenystäviensä kanssa hän kävi kirjeenvaihtoa ruotsiksi. Kirjallisiin teksteihinsä hän myöhemmin sijoitti myös joskus ruotsinkielisiä sanoja ja sanontoja.

Yhteiskunnallinen vaikuttaja

25 Minna Canthia voisi kuvata luonnonvoimaksi. Hänen elämänsä näyttää jälkepäinkin katsottuna mahdottomalta. Hän oli suuren perheen yksinhuoltaja sekä kirjailija, journalisti että kauppias – aikana, jolloin mitään näistä ammateista ei pidetty naiselle mahdollisena. Canth oli aikansa uranuurtaja, joka kaatoi yhteiskunnan raja-aitoja sekä sanoillaan että teoillaan. Minna Canth toimi samaan aikaan sekä talouden että kulttuurin kentillä. Hän keräsi ajatteluunsa vaikutteita Suomen rajojen ulkopuolelta ja oli merkittävä valtakunnallinen keskustelija, mutta vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

30

35 Canth rikkoi naiselle asetettuja rajoja monin tavoin. Taloudellinen menestys takasi hänelle naisena miehestä riippumattoman aseman, ja vuonna 1895 hänet valittiin ensimmäisenä naisena äänivaltaiseksi edustajaksi yleisessä kauppiaskokouksessa. Canth ei pelännyt puuttua yhteiskunnallisten vallankäyttäjien tekopyhyyteen ja syrjiviin asenteisiin.

Minnan salonki

Kun Minna Canth muutti takaisin Kuopioon, hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla. Hän esimerkiksi osallistui aktiivisesti tytöille tarkoitetun lyseon varainkeruuseen. Kuopiossa Canthin ympärille kokoontui kirjallisuudesta

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

- 40 kiinnostuneita ihmisiä, ja Canthin Kanttilaksi kutsuttuun taloon syntyi Minnan salonki. Siellä vieraili monia myöhemmin tunnettuja kirjailijoita ja kulttuurivaikuttajia kuten Juhani Aho, Venny Soldan, Jean Sibelius ja Akseli Gallén-Kallela. Kaukaisimmat vieraat tulivat ulkomailta asti. Salongin ilmapiiri oli vapaamielinen, suorastaan siinä määrin, että monet paheksuivat sitä. Paheksuntaan epäilemättä vaikutti se, että
- 45 Minnan salongissa puhuttiin uusista kirjallisista ja aatteellisista virtauksista, kuten naisasialiikkeestä ja darwinismista. Uudet ajatukset antoivat kuitenkin inspiraatiota kirjailijoille, ja Canth itsekkin hyötyi vuorovaikutuksesta nuoremman polven edustajien kanssa. Vuonna 1886 ilmestynyt *Hanna* lienee ensimmäinen suomenkielinen teos, jossa mainitaan Charles Darwinin nimi.
- 50 Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla. Fiktiivisten teosten lisäksi Canth kirjoitti kantaa ottavia kirjoituksia lehtiin eikä empinyt esittää radikaalejakaan ajatuksia. Hänen kirjoituksensa syntyivät usein reaktiona johonkin aiempaan puheenvuoroon, ja niitä leimaa ennen muuta vahva vuorovaikutussuhde ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Minna Canth osasi esittää vastalauseensa
- 55 vankasti perustellen. Hänen kirjoituksilleen on leimallista eloisa retoriikka: huudahdukset, kysymykset, lukijan puhuttelu, valpas huumori ja terävä ironia, jopa paatos ja hyökkäävyyskin.

Canthin merkitys kirjailijana

- 60 Minna Canth kirjoitti näytelmiä, pienoisoromaaneja ja novelleja. Hän oli ensimmäinen merkittävä suomenkielinen näytelmäkirjailija ja prosaisti Aleksis Kiven jälkeen. Kirjailijana Minna Canth oli realistinen ja hän halusikin kuvata todellisuutta siten kuin se ilmeni. Konservatiivit nousivat usein kiivailemaan hänen tekstiensä vuoksi, sillä heidän mielestään realistit kuvasivat sellaisia epäkohtia, joita ei ollut olemassakaan. Toisaalta myös kirjailijan sukupuoli vaikutti hänen teostensa vastaanottoon. Nainen
- 65 kun ei voinut kirjoittaa aviorikoksesta tai hän ei voinut tietää löyhästä moraalisesta tai elämän laitapuolesta, jollaisesta Canth kirjoittaa muun muassa *Kauppa-Lopossa* (1889). Papisto erityisesti kiivastui Canthin teosten aiheista.

- Canthin teoksista huokuu myötätuntoa naisia ja vähäosaisia kohtaan. Vaikka heille usein käy huonosti, onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia
- 70 pohdintoja ja osoittamaan, ettei yhteiskunta toimi aina niin, että hyvydestä palkittaisiin ja pahuudesta rangaistaisiin. Canthin teokset eivät ole kuitenkaan samalla tavalla osoittelevia kuin useat romantiikan ajan teokset. Teoksissa kertoja ei kauhistele vaan kuvaa kliinisen objektiivisesti ympäristöä ja ihmisiä.

- 75 Minna Canth loi myös uudenlaisen naiskuvan. Canth pyrki kuvamaan naista ikään kuin sisältäpäin, ja lopputuloksena olikin usein syvälinen ja avarakatseinen nainen. Uusi nainen oli niin ikään riippumaton sekä vapaa muiden mielipiteistä. Esimerkkinä tällaisesta naisesta on muun muassa *Papin perheen* (1891) Maiju, naisasianainen, jonka tulevaisuudensuunnitelmat eivät sovi vanhoilliseen elämäntapomukseen.

- 80 Näytelmänsä *Sylvin* (1893) hän kirjoitti ruotsiksi loukkaannuttuaan Suomalaisen Teatterin johtokuntaan, kun se lopetti näytelmän *Kovan onnen lapset* esitykset liian radikaaleina. Myöhemmin hän itse suomensi *Sylvin*. Kielikysymyksessä hän näyttää kuitenkin olleen reaalipoliitikko ja sovinnollinen. Hän pani nuorimman tyttärensä Lyylin ruotsalaiseen yhteiskouluun, kun siellä vihdoin tytöillä oli mahdollisuus

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

85 ylioppilastutkintoon. Suomenmieliset ystävät paheksuivat. Kun 1890-luvun alussa valtiollinen tilanne Suomessa kylmeni suhteessa Venäjään, Canth näki, että kieliriidat piti unohtaa ja yhtenäisenä kansana vastustaa ulkoista vaaraa.

(749 sanaa)

Lähde: <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000006039798.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/08/minna-canhista-se-alkoi-175-vuotta-sitten-syntynyt-kirjailija-ja-vaikuttaja> (Viitattu 23.4.2020)

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006003955.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/15/miten-ulrika-wilhelmina-johnsonista-tuli-minna-canth> (Viitattu 4.5.2020)

<http://minnacanth.kuopionkulttuurihistoriallinenmuseo.fi/> (Viitattu 24.5.2020)

https://fi.wikipedia.org/wiki/Minna_Canth (Viitattu 24.5.2020)

EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

OSA 1 (30 pistettä)

Lue Minna Canthista kertova teksti ja vastaa tekstin pohjalta kysymyksiin 1–4. (30 pistettä)

1. Vastaa kysymyksiin a-c valitsemalla sopivin vaihtoehto. (6 pistettä)

- a) Mikä seuraavista pitää tekstin mukaan paikkansa? (2 pistettä)
- A. Canth oli Jyväskylän seminaarin ainoa naisopiskelija.
 - B. Canthin vanhemmat vastustivat hänen opiskeluaan.
 - C. Minna Canthista tuli jo opiskeluaikoina tunnettu kirjoituksistaan.
 - D. Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken.
- b) Mitä tekstissä kerrotaan Canthin lehtikirjoituksista? (2 pistettä)
- A. Niissä hän yritti välttää henkilökohtaisten näkemysten esille tuomista.
 - B. Ne olivat tyyliltään hyvin persoonattomia.
 - C. Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun.
 - D. Niistä uupui usein hänen teksteilleen ominainen terävyys.
- c) Miten Minna Canth suhtautui kielikysymykseen? (2 pistettä)
- A. Hän puolusti ruotsin kieltä.
 - B. Hän ei halunnut ottaa kantaa asiaan.
 - C. Hän toivoi sopua kieliryhmien välille.
 - D. Hän kirjoitti kaikki tekstinsä alkujaan suomeksi.

2. Kirjoita vastaukset alla oleviin kysymyksiin yhtenäisenä tekstinä. Yhden vastauksen sopiva pituus on korkeintaan 30 sanaa. (10 pistettä)

- a) Miten Minna Canth edisti naisten asemaa? (4 pistettä)
- b) Mistä syistä Minna Canthin kaunokirjalliset tekstit herättivät keskustelua? (2 pistettä)
- c) Mistä Minnan salonki oli tunnettu? (4 pistettä)

3. Kirjoita tekstissä alleviivatut sanat tai ilmaukset a-e omin sanoin. (10 pistettä)

- a) hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla.
- b) Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla.
- c) Minna Canth osasi esittää vastalauseensa vankasti perustellen.
- d) onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia pohdintoja.
- e) vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

4. Tekstistä löytyy synonyymit seuraaville sanoille. Etsi ja kirjoita sanat perusmuodossa. (4 pistettä)

- a) pioneeri
- b) ennakkoluuloton, suvaitsevainen
- c) ankara, tily
- d) teeskentely

OSA 2 (30 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 250 sanaa.

Minna Canth oli aikansa tärkeimpiä kirjailijoita ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Pohdi Minna Canthin elämäntyön merkitystä suomalaiselle kaunokirjallisuudelle. Kirjoita noin 250 sanan mittainen teksti, jossa voit halutessasi käyttää apuna Minna Canthista kertovaa tekstiä.

OSA 3 (40 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 350 sanaa.

Mitä Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä stereotyyppioita käsitellään Miika Nousiaisen romaanissa *Juurihoito* ja Mikko-Pekka Heikkisen romaanissa *Terveisiä Kutturasta*.

EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

KOEKOHTAISET ARVIOINTIOHJEET JA MALLIVASTAUKSET

OSA 1 (30 pistettä)

1.

- a) D Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken. (2 pistettä)
- b) C Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun. (2 pistettä)
- c) C Hän toivoi sopua kieliryhmien välille. (2 pistettä)

2.

- a) Minna Canth edisti naisten koulutusta. Hän toimi ammateissaan aktiivisesti, samoin kuin kulttuurin ja talouden alalla. Hän osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun tasa-arvosta. Hän kehitti myös kirjallisuudessa uudenlaista naiskuvaa. (4 pistettä)
- b) Minna Canth toi esille yhteiskunnan nurjia ja negatiivisia puolia, joita ei haluttu nähdä. Hän kirjoitti sellaisista aiheista, joita ei pidetty soveliaina sen aikaisille naiskirjailijoille. (2 pistettä)
- c) Se toimi inspiroivana ja vapaamielisenä seurana, jossa sekä suomalaiset että ulkomaalaiset kirjallisuuden ihmiset kokoontuivat keskustelemaan kirjallisuuden uusista suuntauksista. (4 pistettä)

3.

- a) naisia koskevalla (toimi)alalla (2 pistettä)
- b) ainutlaatuinen; ei löydy vastaavaa (2 pistettä)
- c) motivoida protestinsa vahvasti (2 pistettä)
- d) sopii; soveltuu (2 pistettä)
- e) muualla kuin Helsingissä (2 pistettä)

4.

- a) uranuurtaja (1 pistettä)
- b) avarakatseinen (1 pistettä)
- c) armoton (1 pistettä)
- d) tekopyhyys (1 pistettä)

Osa 2 (30 pistettä)

Osa 2	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Sisältö ja jäsentely	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään erittäin perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on erittäin laaja ja omaperäinen.	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on laaja ja omaperäinen.	Kirjoittajan näkemykset ovat perustelluja ja melko johdonmukaisia. Teksti on kohtuullisen laaja ja monipuolinen.	Kirjoittaja osoittaa tyydyttävää, joskin tavanomaisista, näkemyksiä. Teksti on pääpiirteittäin asianmukainen suppeudessa huolimatta.	Kirjoittaja osoittaa riittävää näkemystä. Teksti on suppea ja johtopäätökset ovat pintapuolisia.	Kirjoittajan näkemykset ovat puuttellisia. Teksti on epätarkka ja rakenteeltaan epäjohdonmukainen.	Kirjoittaja ei pysty juuri lainkaan vastaamaan tehtävän antoon tai on ymmärtänyt sen väärin.
	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivaihteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa monipuolista ja monivaihteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida. Esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa jotakin argumenttia ja esittää mielipiteitä aiheesta	Pystyy ainoastaan puutteellisesti tuoda esiin jotakin argumenttia tai ilmaista mielipiteitä aiheesta	Ei pysty tuomaan esiin argumenttia tai ilmaista mielipiteitä
	6	5	4	3	2	1	0
Kielitaito ja tarkkuus	Kielellisesti erittäin monipuolinen ja vaihtelevat lauserakenteet.	Kielellisesti laaja, erittäin selkeä ja monipuolinen. Sanaston	Kielellisesti kohtalaisen selkeä, ja melko laaja. Kieli ja sanasto	Kielellisesti tavanomainen. Viesti välittyy tyydyttävästi	Välittää viestin paikoin epäselvästi. Kielellisesti	Välittää viestin heikosti. Kielellisesti erittäin suppea ja paljon	Ei pysty välittämään viestiä. Kielellisesti

	Sanaston hallinta on laajaa, luovaa ja kontekstin mukaista.	hallinta on laajaa ja kontekstin mukaista.	ovat pääpiirteittäin kontekstin mukaisia. Yksittäisiä virheitä esiintyy.	västi, vaikka teksti on paikoin kömpelöä.	suppea, paljon virheitä ja tekstiä on paikoin vaikea lukea.	virheitä. Teksti on erittäin vaikealukuinen.	alkeellinen.
--	---	--	--	---	---	--	--------------

Vaikka tehtävänanto ei suoraan ohjaa aiheen omakohtaiseen tarkasteluun, on luontevaa ja odotuksenmukaista, että tarkasteluun liitetään myös kokelaan omia kokemuksia ja omiin elämänpäiiriin liittyviä näkökulmia. Tekstin avulla tarkastelua on mahdollisuus laajentaa kielen, kulttuurin ja/tai yhteiskunnan tarkasteluun.

Osa 3 (40 pistettä)

OSA 3	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Tekstin tulkinta	Erittäin monipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja aiheesta. Käsittelee johdonmukaisesti ideoita.	Monipuolinen ja johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Kohtalaisen monipuolisen ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Tyydyttävä ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Riittävä mutta melko yksipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Puutteellinen ja epäjohdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja ideoista.	Ei pysty tulkitsemaan ja käsittelemään tekstin aihetta tai ideoita.
	16-14	13-12	11-10	9-8	8	7-5	4-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivivahteista taitoa argumentoida, esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa monipuolista ja monivivahteista taitoa argumentoida, esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida, esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida, esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa taitoa esiintyä joitakin argumentteja ja esittää mielipiteitä aiheesta	Pystyy ainoastaan puutteellisesti tuomaan esiin joitakin argumentteja tai ilmaista mielipiteitä aiheesta	Ei pysty tuomaan esiin argumentteja tai ilmaista mielipiteitä

	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Kielitaito ja tarkkuus	Erittäin selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monipuolinen, idiomaattinen ja tarkka	Selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monivahainen ja tarkka	Kohtalaisen selkeä ja kielellisesti melko monivahainen teksti, yksittäisiä virheitä esiintyy	Tyydyttävä ja kielellisesti melko yksipuolinen teksti, virheitä esiintyy	Välittää viestin paikoin epäselvästi ja yksipuolisesti, paljon virheitä	Välittää viestin heikosti, kielellisesti erittäin suppea ja paljon virheitä	Ei pysty välittämään viestiä, kielellisesti alkeellinen

Lukioluokkien (S6-7) aikana käsitellyt teokset antavat laajat mahdollisuudet pohtia Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä näkökulmia. Kaunokirjallisissa teoksissa Suomesta ja suomalaisuudesta esitellään erilaisia puolia. Ansiokas vastaus ei sisällä ainoastaan yksittäisten piirteiden luetteloa tai mekaanista käsittelyä vaan pohtii näkökulmia monipuolisesti.

6.2 Kommentit

Seuraavassa osiossa olevat kommentit täydentävät opetussuunnitelman kohtia, joiden selventäminen on tarpeen. Opetussuunnitelmatekstin lainaukset on kursivoitu.

a) Didaktiset periaatteet

Opetetaan kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä suullista vuorovaikutusta, puhumista ja kirjoittamista, mutta niiden keskinäinen painotus vaihtelee vuosiluokittain.

Vuosiluokilla S1-3 pääpaino on kuullun ja luetun ymmärtämisessä ja suullisessa vuorovaikutuksessa, kun taas puhuminen ja kirjoittaminen painottuvat vähemmän. Vuosiluokilla S4-5 on välitaso, jolla puhuminen on yhä tärkeämmässä asemassa ja vuoropuhelu painottuu vähemmän. Sama koskee kirjoitustaitoa, joka on keskeinen oppimisen tavoite. Vuosiluokilla S6-7 keskitytään kirjoittamiseen ja puhumiseen sekä ylläpidetään kuullun ja luetun ymmärtämisen ja suullisen vuorovaikutuksen taitoja.

Oppilaita tulee kannustaa hyödyntämään aiemmin hankkimaansa kielitaitoa ja omaksumiaan oppimisstrategioita.

Oppijat voivat hyötyä suomea opiskellessaan muita kieliä oppiessaan saamistaan tiedoista ja kokemuksista. Jo hankittuun kielitaitoon turvautuminen voi hyödyttää merkittävästi oppilaiden oppimisstrategioita ("tertiaarisen kielen vaikutus"), ja sen hyödyntämiseen tulee kannustaa. Oppilaat tunnistavat merkittäviä suomen kieleen liittyviä seikkoja muiden nykykielten tuntemuksensa pohjalta. Erojen ja yhtäläisyyksien tunnistaminen on tärkeää kielen asianmukaisen oppimisen kannalta; esimerkiksi lauseen alussa oleva sana kyseisessä kielessä, erilainen morfologinen järjestelmä, sukupuolen käsite jne. Kielen reflektointi käyttö, vertailevat havainnot ja yleisten kielenoppimistaitojen tuntemus voivat parantaa huomattavasti kielitietoisuutta ja kielenoppimista ja antaa oppilaille mahdollisuuden pohtia omaa toimintaansa kielen oppimiseksi.

Opetuksessa tulee hyödyntää monipuolisesti erilaisia strategioita ja lähestymistapoja.

On erittäin tärkeää käyttää monia erilaisia opetusmenetelmiä. Esimerkiksi aktiiviseen oppimiseen perustuvien tehtävien käyttö muuttaa oppimisen pääosin passiivisesta toiminnasta toiminnaksi, jossa on mahdollista jakaa ideoita ja mielipiteitä, kehittää kriittisen ajattelun taitoja ja tehostaa oppitunnin sisällön yksilöllistämistä. Koska aktiivisen oppimisen menetelmät kannustavat itsenäiseen ja yhteistoiminnalliseen oppimiseen, oppilaat saavat oppimiskokemuksesta enemmän irti. Esimerkkejä tällaisista strategioista ovat esimerkiksi ideointiharjoitukset, pari- ja ryhmätyöskentely, sanakorttien avulla toteutettavat roolipelit, tehtäväpaperiharjoitukset, visailut, portfoliot, projektityö, oppilaiden esitelmät ja keskustelut.

Opetuksessa kannustetaan käyttämään eriytettyjä opetusmenetelmiä kaikkien oppilaiden erilaisiin tarpeisiin vastaamiseksi.

Toisen kansalliskielen luokkaryhmiin voi kuulua oppilaita, joilla on laaja kielitaito ja kokemus kielestä, mikä vaikuttaa oppituntien suunnitteluun. Eriytettyjen opetusmenetelmien käyttö mahdollistaa oppilaiden erilaisten tarpeiden huomioimisen.

Oppimisen tavoitteita tai päämääriä voidaan kehittää eri tasoilla. Eriyttämiseen voidaan käyttää erilaisia opetusstrategioita. Opetusaineistoa voidaan esimerkiksi mukauttaa eri vaikeustasoihin käytettäväksi saman luokan sisällä tai tietyn aiheen ympärille voidaan laatia eritasoisia tehtäviä.

Oppilaiden erilaiset tavat oppia, oppimismen nopeus, sosiaaliset taidot, vahvuudet ja heikkoudet tulee ottaa huomioon opetuksessa mahdollisimman hyvin.

Kielen hyvä hallinta eri tilanteissa edellyttää asteittain rakentunutta ymmärrystä kielen järjestelmästä.

Kielenoppiminen perustuu viestinnälliseen ja toimintalähtöiseen lähestymistapaan. Näin ollen asiayhteydellä on tärkeä rooli. Sanasto ja idiomit tulee esittää luonnollisessa yhteydessä ja niitä tulee kehittää systemaattisesti. Kaikissa oppimisvaiheissa on tärkeää huomioida, että oppilaiden on lähestyttävä kohdekieltä vaiheittain ja että virheitä käytetään rakentavasti oppimisen kehittämiseen. Oikeaan kielenkäyttöön on kuitenkin pyrittävä kohtuullisessa määrin.

Oppilaiden sosiolingvivististä osaamista tulee kehittää niin, että siihen sisältyy tietoisuus muun muassa kielen rekistereistä ja eri varianteista.

Sosiolingvivistisellä osaamisella tarkoitetaan kykyä tunnistaa ja tulkita kielen varianttien (rekisterien, tyylien, murteiden jne.) sosiaalista merkitystä, käyttää kieltä kullekin viestintätilanteelle asianmukaisessa sosiaalisessa merkityksessä ja osallistua aktiivisesti keskustelujen kehittämiseen.

Esimerkkejä:

Oppija on esimerkiksi tietoinen virallisten ja epävirallisten tilanteiden välisistä eroista, tunnistaa tavat tervehtiä ihmisiä, tietää, milloin ja miten lausua kohteliaisuuksia muille, pyytää anteeksi tai hyväksyä kutsuja ja kieltäytyä niistä.

b) Oppimisen tavoitteet

1. Vuosiluokat S1-7: Suomen kulttuurin ja suomen kielen tunteminen ja ymmärtäminen

Oppilaita tulee koko kielenopiskelun ajan kannustaa kehittämään Suomen historian ja suomen kielen kehityksen tuntemustaan, jotta he ymmärtäisivät paremmin kieli- ja kulttuuriperintöään.

2. Vuosiluokat S4-7: Kulttuurienväliset koodit

Kulttuurienvälisen ymmärryksen ja kulttuurienvälisten koodien tuntemuksen lähtökohdan muodostavat hyvät tiedot tekijöistä, jotka aiheuttavat kulttuurieroja. Niitä ovat muun muassa sosiaaliset säännöt, historialliset symbolit, myytit, huumori, elämäntapa ja tapakulttuuri.

3. Vuosiluokat S4-7: *Oppilas valitsee tehokkaita strategioita kielenoppimisensa organisoimiseksi ja ottaa yhä enemmän vastuuta kielenoppimisestaan*

Yksi tämän opetussuunnitelman tavoitteista on kannustaa oppijoita ottamaan enemmän vastuuta omasta oppimisestaan ja kehittämään ymmärrystä siitä, miten uuden kielen oppimista voi lähestyä. Jotta oppilaita voidaan kannustaa niin, että heistä tulee aktiivisia, itsenäisiä ja reflektioivia oppijoita, heidän on kehitettävä tehokkaan kielenoppimisen strategioita. Opettajat voivat esimerkiksi auttaa oppilaita arvioimaan omaa oppimistaan kertomalla heille oppimisen tavoitteista jokaisen oppitunnin alussa ja kannustamalla heitä käyttämään oppimispäiväkirjaa. Työkalujen, kuten ”minä osaan” -väittämien tai eurooppalaisen kielisalkun, avulla oppilaat voivat asettaa realistisia henkilökohtaisia oppimistavoitteita.

Lisäksi, kuten edellä mainittiin, taitotasojen kuvausasteikko voi tukea merkittävästi itse- ja vertaisarviointia, kuten myös vaikuttavan palautteen antamista, koska se johdetaan suoraan vuosiluokkien oppimisen tavoitteista. Kun taitotasojen kuvausasteikkoa käytetään saavutusten tulkinnessa, se voi tukea myös oppilaiden edistymistä ja oppimisen tavoitteiden asettamista.

4. Vuosiluokat S6-7: *Opiskelija lukee ja ymmärtää tekstejä, joissa käsitellään ajankohtaisia ongelmia ja joissa kirjoittajat omaksuvat tiettyjä näkökulmia, sekä ymmärtää ja analysoi asianmukaisia kaunokirjallisia tekstejä, kuten proosaa ja runoja.*

Opiskelijalla tulee olla valmiudet lukea, ymmärtää ja analysoida tekstejä, jotka kuuluvat eri kirjallisuudenlajeihin, sekä asiatekstejä, kuten sanomalehtiartikkeleita tai mielipidekirjoituksia. Tässä yhteydessä analysoinnilla tarkoitetaan kykyä ilmaista ja selittää tekstin pääajatuksia, tarvittaessa teknisten perustermien avulla.

c) Sisältö

1. Sanasto ja idiomaattiset ilmaukset

Jokaisella vuosiluokalla sanaston tulisi antaa oppilaille mahdollisuus saavuttaa viiden taidon oppimisen tavoitteet (ks. oppimisen tavoitteet 1–5).

Esimerkiksi vuosiluokilla S1-3 oppilaan tulisi ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy oppilaalle läheisiin aloihin, ja ymmärtää lyhyiden, selkeiden viestien ja ilmoitusten pääkohdat.

Jokapäiväisten ja idiomaattisten ilmaisujen tuntemus auttaa oppilaita käyttämään kohdekieltä spontaanisti vuosiluokilla S1-3.

2. Sananmuodostus ja yksinkertaiset kieliopilliset rakenteet

Kieliopin opetuksessa etusijalla tulisi olla vakiintunut kielenkäyttö ja kielen toimivuus. Kielen erityisten rakenteiden opiskelu tulisi integroida viestintätilanteisiin. Tarvittavia kieliopillisia rakenteita tulee kehittää ja lisätä tasaisesti vuosiluokkien S1-7 aikana.

Olennaisten kieliopillisten rakenteiden ja sananmuodostuksen tuntemusta tulee kehittää kunkin vuosiluokan oppimisen tavoitteiden mukaisesti.

Esimerkki:

Pystyäkseen vuosiluokilla S6-7 kirjoittamaan selkeästi ja tarkasti yksityiskohtaisia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja, joissa ilmaistaan näkemyksiä tai vaikutelmia erilaisista yleisesti kiinnostavista aiheista, opiskelijat tarvitsevat erilaisia vaativia kielipillisiä rakenteita.

3. Vuosiluokka S1-3: Kohdekielisen maan kulttuurin tuntemus

Autenttisen aineiston, kuten runojen, lyhyiden uutisten, aikakauslehtien, tarujen, novellien mukautettujen versioiden tai kansantarinoiden käyttö on suositeltavaa. Tässä yhteydessä tieto- ja viestintätekniikan käyttö voi olla erityisen hyödyllistä.

Vuosiluokka S4-5: Tieto kohdekielisen maan historiasta ja kulttuurista, tutustuen jonkin verran kaunokirjallisiin teksteihin

Oppilaiden tulee saada tutustua erilaisiin otteisiin kaunokirjallisista ja asiateksteistä ja aineistoista, kuten novelleista, runoista ja sanomalehtiartikkeleista.

Vuosiluokka S6-7: kohdekielisen maan kulttuurin tuntemus, mukaan lukien kaunokirjallisten tekstien tarkastelu

Oppilaiden tulee tarkastella esimerkkejä eri kirjallisuudenlajeista sekä asiatekstilajeista.

d) Arviointi

1. Päätökokeilla arvioidaan, kuinka hyvin oppilaat ovat saavuttaneet kyseisen vuosiluokan oppimisen tavoitteet.

Opettajien tulee käyttää oppimisen tavoitteita oppilasarvioinnin pohjana.

2. Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyvien itsearviointilauseiden hyödyntäminen

Itsearviointi on hyödyllinen keino lisätä oppilaiden motivaatiota ja tietoisuutta oppimisprosessistaan. Se auttaa oppijaa löytämään omat vahvuutensa ja heikkoutensa ja jäsentämään oppimistaan tehokkaammin.

Eurooppalaisessa kielisalkussa ja Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteisessä eurooppalaisessa viitekehyksessä esitellään itsearviointilauseet kielen oppijan tehokkaana lisätyövälineenä.

6.2.1 Oppiaineen sisällön yksityiskohtaisempi käsittely, vuosiluokat S1–7

Johdanto

Tässä esitetyt havainnollistavat esimerkit kieliopillisista rakenteista, sanastoaineistosta ja idiomeista eivät ole normatiivisia eivätkä tyhjentäviä. Ne perustuvat kunkin vuosiluokan aikana tavoiteltaviin oppimistuloksiin, ja ne ovat vain opettajille ja oppilaille suunnattuja vinkkejä siitä, millaista kieltä näiden oppimistulosten saavuttamiseksi voidaan harjoitella, tuottaa ja käyttää.

Kunkin vuosiluokan alla luetellut oppimisen tavoitteet kertovat sisällöstä ja määrittävät sitä, mutta annettujen esimerkkien ei ole millään tavalla tarkoitus rajoittaa opetusta ja oppimista koskevaa lähestymistapaa. Niiden tarkoituksena on pikemminkin olla osa opetusta ja oppimista koskevaa joustavaa lähestymistapaa sekä auttaa mukauttamaan opetusta oppilaiden oppimistyyliin ja tarpeisiin ja heidän edistymiseensä. Ne tarjoavat myös vastikään rekrytoituille Eurooppa-koulun opettajille suuntaa antavia ohjeita, jotka liittyvät oppituntien suunnittelun kohdennettuun kielelliseen sisältöön, opetukseen ja arviointiin. Lisäksi ne voivat tarjota vanhemmille tietoa ja karkean mittarin siihen, mitä tietoa ja millaista kieltä heidän lapsensa on voinut /ovat voineet oppia missä tahansa vaiheessa vuosiluokkien aikana tai niiden lopussa.

Taitotasojen kuvausasteikko kuvaa tiettyyn osaamiseen tai tiettyihin oppimisen tavoitteisiin liittyvien saavutusten tasoa, ja mahdollisen kielellisen sisällön määrittäminen tukee myös tiettyjen oppimistavoitteiden saavuttamista ja vahvistaa yhdenmukaisuutta asiaankuuluvien taitotasokuvausten kanssa.

Vuosiluokkien S1-3 oppimisen tavoitteet¹

Yläkoulun kolmannen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy oppilaalle läheisiin aloihin, ja ymmärtää lyhyiden, selkeiden viestien ja ilmoitusten pääkohdat
2. lukea ja ymmärtää lyhyitä, yksinkertaisia kirjoitettuja tekstejä tutuista aiheista ja jokapäiväistä suomeksi kirjoitettua materiaalia, kuten kylttejä suomen luokassa tai suomenkielisiä verkkosivustoja
3. osallistua tutuista aiheista ja tutusta toiminnasta käytäviin keskusteluihin
4. kuvailla omaa maailmaansa (perhettä, harrastuksia, kaupunkia, koulua jne.) viitaten myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen
5. kirjoittaa lyhyitä, yksinkertaisia muistiinpanoja, viestejä, sähköposteja ja/tai kirjeitä jokapäiväisistä asioista
6. osoittaa suomenkielisen ja laajemmin Suomen kulttuurin perustuntemusta ja ymmärrystä
7. yhdistää hankkimansa kulttuurintuntemus tietoihin Suomen kulttuurista
8. tunnistaa ja soveltaa erilaisia kielenoppimisen perustaitoja ja -välineitä kohdekielen oppimiseen
9. omaksua positiivinen asenne suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan.

Vuosiluokkien S1–3 sisällöt

Vuosiluokkien S1-3 aikana oppilaan tulee omaksua:

1. perustietoa ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä
2. tietoa arjen sanastosta ja idiomattisista ilmauksista
3. tietoa sananmuodostuksesta ja yksinkertaisista kieliopillisista rakenteista
4. tietoa sanakirjojen ja muiden lähteiden käytöstä, mukaan lukien tieto- ja viestintätekniikka
5. tietoisuus Suomen ja eri yhteisöjen kulttuureista
6. tietoa kielenoppimisen perusstrategioista, myös tietoisuus omasta edistymisestä.

Huom.! Seuraavien osioiden alaotsakkeiden alla annetut esimerkit eivät ole missään tietyssä tärkeysjärjestyksessä.

1. Tieto ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Selkeä ääntämys kieltä tuottaessa, etenkin lyhyiden ja pitkien äänteiden erottamisen vahvistaminen tietoisuus puhe- ja kirjakielen varianttien olemassaolosta

2. Tieto arjen sanastosta ja idiomattisista ilmauksista

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Yleiset tervehdykset ja vakiintuneet ilmaukset (esim. <i>kiitos, ole hyvä</i>) Luokkahuoneen puhe Itseä, arkipäivää ja lähiympäristöä käsittelevät sanastot (esim. perhe, koulu, kaupunki ja maaseutu, sää, luonto ja eläimet, harrastukset, ruoka, tunteet)

3. Tieto sananmuodostuksesta ja yksinkertaiset kieliopilliset rakenteet

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Kysymyssanat Perusluvut ja ajan ilmaiseminen Persoonapronominit ja omistusliitteet Perustaidot eri verbityyppien taivuttamisesta Verbin perusaikamuodot myönteisenä ja kielteisenä Konditionaali ja imperatiivi Yleisimmät nimitykset ja niiden teemamuodot Partitiivi- ja genetiiviobjektin ero Perussijamuodot ja paikallissijat

4. Tieto sanakirjojen ja muiden lähteiden käytöstä, mukaan lukien tieto- ja viestintätekniikka

Jotta oppilaasta voi tulla itsenäinen oppija ja hän voi löytää resurssit, jotka tukevat parhaiten kielenoppimista, oppilaan on voitava tutustua sanakirjoihin, myös verkossa oleviin sanakirjaresursseihin, ja opittava käyttämään niitä. Oppilaille tulee myös esitellä joitakin käytettävissä olevista verkkoresursseista, jotka edistävät ja tukevat parhaiten heidän yksilöllistä lähestymistapaansa oppimiseen.

Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 8, 9, 6	Kieliopin peruskäsitteiden (infinitiivi, nominatiivi jne.) hallinta sanakirjan käytön mahdollistamiseksi Pienimuotoiset tiedonhakutehtävät autenttisen sähköisen materiaalin avulla (esim. säätiedotteet tai yksinkertaiset ruokareseptit)

5. Tietoisuus Suomen ja eri yhteisöjen kulttuurista

Tämän sisällön yhteydessä oppilaita voidaan kannustaa tutkimaan suomenkielisiä yhteisöjä, tutustumaan niihin ja esittämään tietoa niistä:

Esimerkkejä suomenkielisistä yhteisöistä

- Ruotsinsuomalaiset
- Meänkielen puhujat

Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä komponentteja/esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 6, 7	Perustiedot Suomesta (maantiede, historia, asukasluku jne.) Suomalainen luonto ja maisema-alueet Arkielämää Suomessa (esim. ruokaperinteet, urheilu, harrastukset, koulujärjestelmä, vuodenajat) suomalaiset juhlat (vappu, juhannus, jouluku, itsenäisyyspäivä) Suomalainen musiikki Kuuluisia suomalaisia Kulttuurienvälisen viestinnän perusteet (esim. kohteliaisuussäännöt, erot keskustelukulttuureissa)

6. Perustieto kielenoppimisen perusstrategioista, myös tietoisuus omasta edistymisestä

Oppilaat voivat käyttää erilaisia strategioita (kognitiivisia ja metakognitiivisia) parantaakseen tietoisuuttaan omista vahvuuksistaan oppijoina ja omasta oppimistyylistään ja mukautuakseen niihin, esimerkiksi ymmärtämisstrategioita, ongelmanratkaisua, kirjoittamisstrategioita, skannausta, yhteenvetoa ja ennustamista. Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Lisäksi pitäisi muistaa myös se, että taitotasojen kuvausasteikon avulla voidaan tulkita saavutuksia, tukea palautetta ja tiedottaa edistymisestä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä komponentteja/esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 8, 9	Kielitaidon osa-alueiden hahmottaminen (kuuntelu, kirjoittaminen, puhuminen, lukeminen ja kulttuuritietous) Itsearviointi oman osaamisen ja oman oppimistyylin tunnistamisen apuna (esim. monivalintaväittämät ja jatka lausetta -tehtävät) Kyky asettaa itselle oppimisen tavoitteita ja arvioida niiden toteutumista

Vuosiluokkien S4-5 oppimisen tavoitteet²

Yläkoulun viidennen vuosiluokan päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy henkilökohtaiseen kokemukseen ja joihinkin laajemmin kiinnostaviin aiheisiin, ja ymmärtää televisio- tai radio-ohjelmien pääkohdat, kun ilmaisu on selkeää ja hidasta
2. lukea ja ymmärtää arkikielellä laadittuja tekstejä ja pystyä poimimaan tietoa lyhyistä kaunokirjallisista ja asiateksteistä
3. osallistua keskusteluihin ja vaihtaa tietoa arjesta ja yleisesti kiinnostavista aiheista
4. kuvailla suullisesti ja johdonmukaisesti kokemuksiaan, toiveitaan ja suunnitelmiaan sekä selostaa kirjan tai elokuvan tarinaa tai juonta
5. kirjoittaa yksinkertaisia, johdonmukaisia tekstejä arjen asioista, kokemuksista ja mielipiteistä
6. osoittaa Suomen kulttuurin tuntemusta ja ymmärrystä, mukaan lukien yhteiskunta, historia, ajankohtaiset asiat, kirjallisuus ja sen konteksti
7. tuntee ja käyttää kulttuurienvälisiä koodeja asianmukaisessa vuorovaikutuksessa suomen kielen puhujien kanssa
8. valita tehokkaita strategioita oman kielenoppimisen organisoimiseksi
9. hakea, kerätä ja käsitellä tietoa monenlaisista painetuista ja sähköisistä lähteistä oman kielitaitonsa kehittämiseksi.

Vuosiluokkien S4–5 sisällöt

Vuosiluokkien S4-5 aikana oppilaan tulee vuosiluokkien S1-3 aikana hankkimiensa tietojen ja taitojen pohjalta omaksua:

1. laajemmat tiedot ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä
2. laaja sanaston ja idiomaattisten ilmausten tuntemus
3. laaja sananmuodostuksen ja kieliopillisten rakenteiden tuntemus
4. tietoa projektityön tekemisestä käyttäen erilaisia välineitä, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa
5. tietoa Suomen ja eri yhteisöjen historiasta ja kulttuurista tutustuen jonkin verran kaunokirjallisiin teksteihin
6. erilaisia kielenoppimisstrategioita ja tapoja oman oppimisen arviointiin.

1. Laajemmat tiedot ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Puhekielisiin varianteihin tutustuminen (esim. puhekielen numerot) Välimerkkien käyttö ja tärkeimmät oikeinkirjoitussäännöt (yhdyssanat ja isot alkukirjaimet)

2. Laaja sanaston ja idiomaattisten ilmausten tuntemus

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä komponentteja/esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Sanaston käsittely ja aihepiirit yksinkertaisesta ja omakohtaisesta kohti monipuolista ja abstraktimpaa: opiskelu ja työelämä hyvinvointi ja terveys liikenne ympäristö, kierrätys ja kestävä kehitys kansainvälisyys ja monikulttuurisuus elämäkatsomukset

3. Laaja sananmuodostuksen ja kieliopillisten rakenteiden tuntemus

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä komponentteja/esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5	Perus- ja järjestyslukujen taivutus Adjektiivin vertailu Imperatiivi Konditionaali 1. ja 3. infinitiivi (A- ja MA-infinitiivit) Yleissijamuodot ja harvinaiset sijamuodot (essiivi, translatiivi, abessiivi, komitatiivi ja instruktiivi) Prepositiot ja postpositiot Subjektin sijamuodot Predikatiivi

4. Tieto projektityön tekemisestä käyttäen erilaisia välineitä, kuten tieto- ja viestintäteknikkaa

Tämän sisällön yhteydessä oppilaita voidaan pyytää suunnittelemaan projekti, joka liittyy esimerkiksi suomenkieliseen kulttuuriin, kuten paikannimiin, sukunimiin, topografiaan, kielen historiaan tai nykyaikaisiin suomenkielisiin tiedotusvälineisiin. Tunnistetaan ja organisoidaan tärkeimmät tarvittavat oppimisresurssit ja käytetään erilaisia välineitä havainnoista raportoimiseen, kuten kirjoittamista, digitaalisia valokuvia, videoita ja verkkosivustojen työstämistä.

Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Sanakirjan käytön haasteiden tunnistaminen, yksikielisten sanakirjojen käyttö ja autenttisen sähköisen materiaalin käyttö sanaston laajentamiseen ja luetun-ymmärtämiseen (esim. uutiset, aikakauslehdet) Oman projektityön laatiminen sähköisiä kohdekielisiä lähteitä käyttämällä

5. Tietoa Suomen ja eri yhteisöjen historiasta ja kulttuurista, johon sisältyy myös joihinkin kaunokirjallisiin teksteihin tutustuminen

Tämän sisällön yhteydessä oppilaat voivat käyttää erilaisia resursseja, kuten perinteisiä suomenkielisiä lauluja ja kansanrunoutta sisältäviä verkkoarkistoja. Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 6, 7	Suomalaisen keskustelu- ja tapakulttuurin ominaispiirteet (hiljaisuus, sosiaalinen etäisyys jne.) Monikielinen Suomi ja suomalaisuus maailmalla (perustiedot Suomen kaksikielisuudesta, Ahvenanmaasta, suomen kielestä Ruotsissa ja muilla lähialueilla sekä saamen kielen ja muiden vähemmistökielten asemasta Suomessa) Suomen historian pääkohdat Suomalainen kulttuuriperintö (esim. kansanperinteet, käsityöt, saunakulttuuri)

6. Erilaiset kielenoppimisstrategiat ja tavat oman oppimisen arviointiin

Tämän sisällön yhteydessä opettajia ja oppilaita voidaan kannustaa käyttämään oppimisen tavoitteita ja taitotasojen kuvausasteikkoa raportoidakseen edistymisestä ja saavutuksista sekä muokatakseen ja räätälöidäkseen omia tehokkaita oppimisstrategioita diagnostisen palautteen perusteella. Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 8,9	Opiskelutekniikoiden monipuolistaminen (esim. portfolio-työskentely, tandemopetus) Omien vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen (itsearviointi) Kyky arvioida omaa osaamista kielitaidon eri osa-alueiden tarkkuudella Apuvälineiden tehokas käyttö oppimisen tukena (esim. sanakirjat, monipuoliset lähdemateriaalit ja sähköiset materiaalit)

Vuosiluokkien S6-7 oppimisen tavoitteet

Vuosiluokan seitsemän päättyessä opiskelijalla tulee olla valmiudet:

1. ymmärtää yleisesti kiinnostaviin aiheisiin ja ajankohtaisiin asioihin liittyvää puhuttua standardikieltä, kuten uutisia, sopivia osia radio- ja televisio-ohjelmista, internet-podcasteja ja lyhyitä filmejä
2. lukea ja ymmärtää tekstejä, joissa käsitellään ajankohtaisia ongelmia ja joissa kirjoittajat omaksuvat tiettyjä näkökulmia, sekä ymmärtää ja analysoida kaunokirjallisia tekstejä, kuten proosaa ja runoja
3. toimia vuorovaikutuksessa erilaisten kielenpuhujien kanssa, osallistua tutuista aiheista käytäviin keskusteluihin ja ilmaista omia mielipiteitään kohtuullisen sujuvasti ja spontaanisti
4. esittää selkeitä, yksityiskohtaisia kuvauksia monenlaisista itseään kiinnostavista aiheista sekä perustella ja selittää mielipiteitä ja suunnitelmia
5. kirjoittaa selkeitä ja tarkkoja yksityiskohtaisia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja, joissa ilmaistaan näkemyksiä tai vaikutelmia useista yleisesti kiinnostavista aiheista
6. osoittaa Suomen kulttuurin tuntemusta ja syvällisempää ymmärrystä, mukaan lukien yhteiskunta, historia, ajankohtaiset asiat, kirjallisuus ja sen konteksti sekä taiteet yleensä
7. hyödyntää erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja tunnistaakseen kulttuurisia stereotyyppioita
8. ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan
9. arvioida kriittisesti käytettävissä olevia lähteitä ja valita ne, jotka ovat luotettavimpia ja sopivimpia tiettyyn tarkoitukseen ja tietyille yleisölle.

Vuosiluokkien S6–7 oppimisen sisällöt:

Vuosiluokkien S6-7 aikana opiskelijan tulee vuosiluokkien S4-5 aikana hankkimiansa tietojen ja taitojen pohjalta omaksua:

1. tietoa Suomen murteista ja kielen eri rekistereistä
2. laaja sanasto, myös abstrakteihin käsitteisiin liittyvä
3. erilaisia vaativampia kieliopillisia rakenteita
4. itsenäisen tiedonhaun strategioita, joissa hyödynnetään erilaisia välineitä, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa
5. Suomen ja eri yhteisöjen kulttuurin tuntemusta, mukaan lukien kaunokirjallisiin teksteihin tutustuminen
6. itsenäisiä oppimisstrategioita ja kyky arvioida omaa oppimistaan.

1. Tietoa Suomen murteista ja kielen eri rekistereistä

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5, 9	Kielen eri rekisterien (puhekieli, kirjakieli, murteet ja slangi) tunteminen Kirja- ja puhekielisten varianttien hallinta myös omassa tuotoksessa Johdanto murteisiin (Suomen murrealueet ja murteellisten kielinäytteiden ymmärtäminen esim. kaunokirjallisissa teksteissä) Välimerkkien ja oikeinkirjoitussääntöjen sujuva hallinta (myös lainasanojen oikeinkirjoitus)

2. Laaja sanasto, myös abstrakteihin käsitteisiin liittyvä

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9	Tiede ja tekniikka, tulevaisuus Kauppa, kuluttaminen, elinkeinoelämä ja yrittäjyys Politiikka ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen Kulttuuri Media ja internet Sananlaskut ja sanonnat

3. Erilaiset vaativammat kieliopilliset rakenteet

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoitteet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9	Kaikki infinitiivit (1-5) Loput modukset: potentiaali ja jussiivi Partisiipit Lauseenvastikkeet Adverbiaalit Yhdyssanat ja välimerkit

4. Itsenäisen tiedonhaun strategiat, joissa hyödynnetään erilaisia välineitä ja resursseja, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa

Tämän sisällön yhteydessä opiskelijoita voidaan rohkaista pohtimaan strategioita, jotka sopivat parhaiten heidän omiin vahvuuksiinsa oppijoina ja heidän oppimiseensa, taitotasojen kuvausasteikon tarjoaman diagnostisen tiedon pohjalta. Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä opiskelijat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoite 8	Sähköisten opetusmateriaalien käyttö itsenäisen kielenopiskelun tukena Autenttisen sähköisen materiaalin käyttö tiedonhakuun, myös abstrakteista aiheista (esim. populaaritieteelliset

	julkaisut, tilastot, erilaisten organisaatioiden internetsivut) Lähdekriittisyys
--	---

5. Suomen ja eri yhteisöjen kulttuurin tuntemusta, mukaan lukien kaunokirjallisiin teksteihin tutustuminen

Tässä vaiheessa opiskelijat voivat tutustua suomenkielisten runoilijoiden ja kirjailijoiden tuottamiin sopiviin kaunokirjallisiin teksteihin (otteisiin). Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä oppilaat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoite 5	Suomi ja suomalaisuus maailmalla: ruotsin-suomalaisuus, meänkieli ja muut kielisukulaiset Suomen murrealueet Suomalaiset kulttuuri-ilmiöt, esim. taide, musiikki, elokuvat Suomalaisen kirjallisuuden historian pääkohdat Runot, novellit, laululyriikat, EB-kirjallisuus

6. Itsenäiset oppimisstrategiat ja kyky arvioida omaa oppimista

Tämän sisällön yhteydessä opettaja ja opiskelijoita voidaan kannustaa pohtimaan oppimisen tavoitteita ja taitotasojen kuvausasteikkoa raportoidakseen edistymisestä ja saavutuksista sekä muokataksaan ja räätälöidäkseen oppimisstrategioita diagnostisen palautteen perusteella. He voivat määrittää oppimisstrategiat, jotka ovat heille tehokkaimpia. Esimerkit havainnollistavat sitä, millaista kieltä opiskelijat voisivat harjoitella, käyttää ja tuottaa tämän sisällön yhteydessä.

Oppimisen tavoitteet	Havainnollistavia kielellisiä esimerkkejä
Oppimisen tavoite 8	Tietoisuus omista vahvuuksista ja kehittämiskohteista Tavoitteen ja kohderyhmän tunnistaminen tuotoksia laatiessa (eri tekstilajien tuntemus, arviointikriteerien tulkinta) Kielenoppiminen prosessina (prosessikirjoitus, vertaispalaute) Ajankäytön suunnittelu ja tehostaminen Itsenäisen tiedonhankinnan taidot Apuvälineiden taitava ja monipuolinen käyttö (esim. sanakirjat ja erilaiset sähköiset materiaalit)

6.2.2 Autenttinen viestintä kohdekielellä

Mahdollisuuksien luominen

Tehokas kielenopetus tarkoittaa, että luodaan mahdollisuuksia autenttiseen viestintään kohdekielellä. Monien kielitaidon osa-alueiden kehittäminen tarjoaa tällaisia mahdollisuuksia: kuullun ymmärtäminen, suullinen vuorovaikutus, puhuminen ja kirjoittaminen. Tällaisia mahdollisuuksia voidaan luoda luokkahuoneessa tapahtuvan opetuksen ja oppimisen yhteydessä tai sulautuvan oppimisen kontekstissa tai osana luokkahuoneen ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. Tällaisten mahdollisuuksien luominen on entistään tärkeämpää silloin (kuten toisen kansalliskielen kohdalla), kun oppilaat saattavat oppia kieltä ilman kieliyhteisöön kuulumisen etuja, jolloin heillä ei ole jokapäiväisiä luonnollisia mahdollisuuksia käyttää ja harjoitella kohdekieltä.

On tietenkin erittäin tärkeää muistaa opettajan keskeinen rooli kielellisenä roolimallina ja hänen ratkaiseva roolinsa kohdekielen käyttäjänä luokkahuoneessa tapahtuvassa viestinnässä, joka on ensimmäinen todellinen ja jatkuva mahdollisuus autenttiselle viestinnälle kohdekielellä.

Asiakirjassa 2018–12-D-7-en-4 esitellään Eurooppa-koulujen digitaalista visiota:

Jokainen oppilas ja opiskelija kehittää koko Eurooppa-koulussa saamansa koulutuksen ajan digitaalista osaamista edistääkseen digitaaliteknologian varmaa, kriittistä, vastuullista ja luovaa käyttöä ja siihen perehtymistä oppimista, työelämää ja yhteiskuntaan osallistumista varten.

Digitaaliteknologian käyttö kieliluokassa paitsi tukee oppijan digitaalisen osaamisen kehittymistä, myös tukee ja parantaa mahdollisuuksia autenttiseen viestintään sekä luokkahuoneessa että sen ulkopuolella. Digitaaliteknologian avulla oppija voi päästä mukaan virtuaaliseen kieliyhteisöön.

Tässä asiakirjassa keskitytään kolmeen taitoon: kuullun ymmärtämiseen, suulliseen vuorovaikutukseen ja puhumiseen. Annamme vinkkejä ja ideoita, joiden avulla voit luoda oppilaillesi mahdollisuuksia autenttiseen viestintään kohdekielellä. Luettelot eivät ole tyhjentäviä, vaan kuullun ymmärtämisen kehittämiseen keskittyvät ideat esitetään ensin siltä pohjalta, että kielenoppija siirtyy usein vastaanottamistaitojen kehittämisestä tuottamistaitojen kehittämiseen. Digitaaliteknologian käyttöön liittyvät ideat on merkitty tähdellä. On huomioitava, että autenttista vuorovaikutusta luokkahuoneessa syntyy aina merkityksellisistä mahdollisuuksista käyttää kohdekieltä. Kielen harjoittelu oppimisen tuen (scaffolding) ja kielipelien avulla voi usein olla edellytys mielekkäälle viestinnälle, mutta se ei saa koskaan korvata oppijoiden luonnollisia mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti tosielämän viestintään.

Tulet huomaamaan, että jokaisessa taulukossa on tyhjiä kohtia. Kehotamme sinua käyttämään niitä lisätäksesi muita ideoita omasta todella arvokkaasta kokemuksestasi.

Suullisen esityksen ja puhumisen opetusstrategioita	
Harjoitus	Lähestymistapa ja kuvaus
<i>Oppitunnin suullinen aloitus</i>	3–5 minuuttia vapaamuotoista, luonnollista keskustelua. Lähestymistavan tueksi ja harjoituksen helpottamiseksi kannattaa hankkia vuoden alussa taustatietoa oppilaiden kiinnostuksen kohteista.

<i>Päivän uutiset</i>	Lyhyt yksittäisen oppilaan esitys kiertoperiaatteella; kannusta esityksen laajentamiseen oppilaiden kysymysten avulla; voi johtaa kirjalliseen jatkotehtävään, jossa käytetään kolmatta persoonaa.
<i>Kysymysten esittäminen</i>	Erittäin tärkeää varmistaa, että oppilaat hankkivat taidon esittää kysymyksiä eikä vain vastata niihin. Tosielämän viestintä yksin kohdekielisessä maassa edellyttää kykyä esittää kysymyksiä.
<i>Toiminnan kuvaileminen</i>	Oppilaille annetaan kuva jokapäiväisestä esineestä, kuten puhelimesta, maksukortista tai metrolipusta, ja heitä pyydetään kuvailemaan, miten sitä käytetään.
<i>Yhteistoiminnalliset oppimisstrategiat</i>	Julisteharjoitus, jäänmurtajat, palapelioppiminen jne.
<i>Tehtäväperusteinen vuorovaikutus</i>	Tietoaukko voi vaatia suullista vuorovaikutusta aukon täyttämiseksi.
<i>Tarinankerronta</i>	<p>Voidaan tehdä ryhmissä. Jokainen ryhmä saa saman yksinkertaisen aloituslauseen tai -väittämän, jokainen jäsen toistaa sen ja lisää lauseen, kunnes tarina on valmis, esimerkiksi kuusilauseinen; kukin ryhmä kertoo sitten oman tarinansa.</p> <p>Tarinankerronta kulttuurin ymmärtämisen tueksi – yksinkertaiset versiot tunnetuista kansantarinoista</p> <p>Tarinankerrontakortit voidaan tehdä itse tai ostaa. Oppilaat valitsevat satunnaisesti useita kortteja, minkä jälkeen heitä pyydetään luomaan tarina valitun kuvasarjan pohjalta.</p> <p>Tarinankerrontaa tukevien sovellusten käyttö*</p>
<i>Roolileikki</i>	Ohjeiden mukaan tai ryhmän tietyn aiheen/tilanteen pohjalta laatiman käsikirjoituksen mukaan. Roolileikit ovat erittäin hyödyllisiä jokapäiväisten tyyppillisten viestintätilanteiden luomisessa.
<i>Pelit</i>	Arvaa, mitä ajattelen, Mikä olen?, hirsipuu, pantomiimi, bingo jne.
<i>Kokonaissimulaatio</i>	Lähestymistapa, jota voidaan käyttää pidemmän ajan kuluessa. Oppilaat kuvittelevat jonkin tosielämän kontekstin, esim. kerrostalon/kylän, jossa on erilaisia asukkaita. Luokkaryhmän oppilaat omaksuvat tietyn henkilön identiteetin ja reagoivat erilaisissa yhteyksissä ja erilaisiin ärsykkeisiin heille osoitettuna henkilönä.
<i>Ryhmätyöskentely</i>	Esimerkiksi luetun ymmärtämisen, suullisen vuorovaikutuksen ja puhumisen harjoituksissa: kirjallisten tehtävien valmistelu, projektityö ja esim. elokuva- tai blogiarvion suunnittelu, laatiminen, muokkaaminen ja esittäminen.
<i>Parityöskentely</i>	Eryteisesti suullisessa vuorovaikutuksessa ja projektityössä Äänityssovellusten käytöstä voi olla hyötyä*

<i>Julisteet</i>	Vastauksena kysymykseen; selittämis- ja havainnollistamisvälineenä; suullisen palautteen osana Voidaan myös laatia digitaalisesti siten, että sisältää upotettua sisältöä*.
<i>Puhujankoroke</i>	Sattumanvaraisesti opettajan antamasta aiheesta. Oppilailla on 2–3 minuuttia aikaa puhua satunnaisesta aiheesta (ei tarvitse olla vakava).
<i>Hot spot</i>	Oppilaat tai opettaja valitsevat ajankohtaisen ”kuuman” aiheen paikallisista tai kansainvälisistä uutisista; henkilö esittelee aiheen ja kysyy oppilaiden näkemyksiä. Kaikkien on esitettävä ainakin yksi mielipide.
<i>CLIL</i>	Idea moduulin/aiheen tai sen osan opettamisesta kohdekielillä; voidaan tehdä yhteistyössä toisen oppiaineen opettajan kanssa.
<i>Puhujavieraiden kutsuminen</i>	Sovitussa oppimiskontekstissa oppilaat voivat kertoa, kenet haluaisivat kutsua; kutsutaan vieras, järjestetään vierailu ja sen sisältö.
<i>Koulujen välinen oppitunti</i>	Opettajat voivat suunnitella yhteisen oppitunnin, jonka aikana oppilaat voivat olla vuorovaikutuksessa koulujen välillä. Kaksi luokkaa voi esimerkiksi tutkia samaa runoa, esittää henkilökohtaiset reaktionsa ja esittää kysymyksiä jne.
<i>Esitykset</i>	Oppilaita voidaan kannustaa äänittämään omaa puhettaan puhuessaan arjen aiheista, kuten itsestään, koulusta, harrastuksistaan jne. Oppilaita voidaan pyytää pitämään lyhyitä esityksiä valitsemastaan aiheesta, määrätystä aiheesta tai tutkimastaan kohdekielen kulttuurin näkökohdasta. On tärkeää sisällyttää tähän se, että muiden luokkaryhmän jäsenten on esitettävä kysymyksiä ja esiintyjien oltava valmiita vastaamaan niihin. Erittäin tärkeää on sopia onnistumisen kriteereistä oppilaiden kanssa. Voidaan esittää myös digitaalisesti mutta käsitellä suullisesti.*
<i>Pikatreffit</i>	Voidaan käyttää suullisena ”tutustumisharjoituksena”; kysymysten avulla oppilaat saavat mahdollisimman paljon tietoa toisistaan ja esittävät sen jälkikäteen; identiteetti voi olla todellinen tai ennalta osoitettu. Voidaan käyttää myös kirjallisuusluokassa tulkinnan ja keskustelun tukena: oppilaille annetaan alkusysäyksen antava kysymys, he työskentelevät itsenäisesti ja sitten pareittain, siirtyvät toisen parin luo ja vaihtavat ideoita ja keräävät niitä; lopuksi yleinen palaute.
<i>Luo radio-/audioklippi tiettyjen ohjeiden perusteella</i>	Suunnittele sisältö ohjeiden perusteella, esimerkiksi 5–10 minuutin pituinen klippi, jossa on oltava mainos, lyhyt haastattelu tai arvostelu, hieman musiikkia jne.

<i>Kävelyväittely</i>	Näytetään kiistanalainen väittäjä / sarja kiistanalaisia väittäjiä; oppilaat ottavat Post-it-lapun "Samaa mieltä" / "Eri mieltä", siirtyvät väittäjän luo ja kiinnittävät mielipiteensä sen kohdalle. Kysyttäessä heidän on ilmaistava ja selitettävä mielipiteensä.
<i>Väittely</i>	Järjestetään perinteinen väittely, jossa oppilaille annetaan aloite, onnistumisen kriteerit ja aikaa valmistautua.
<i>"Aarrearkku"</i>	Oppilaita pyydetään valmistelemaan todellinen tai virtuaalinen "aarrearkku" esineistä, kuvista, äänistä jne., jotka voivat edustaa heidän kiinnostuksen kohteitaan, heidän viettämäänsä lomaa, kotimaataan jne. Heitä pyydetään esittelemään sisältö luokkatovereilleen ja selittämään sen merkitys.

Luokkahuoneen ulkopuolella ja siihen liittyen
<i>Sähköinen viestintä*</i>
<i>Blogien käyttö*</i>
<i>E-twinning*</i>
<i>Tapaamiset – todelliset tai virtuaaliset*</i>
<i>Kohdekielen puhujien haastattelu*</i>
<i>Vaihto</i>
<i>Aktiivinen tutkimus*</i>
<i>Koulujen väliset aktiviteetit – visailu*</i>
<i>Kulttuuritapahtumat</i>
<i>TV*</i>
<i>Radio*</i>
<i>Podcastit*</i>
<i>Lehdistö*</i>
<i>Elokuva*</i>

Ehdotuksia kuullun ymmärtämisen ja puhumisen taitojen arvioimiseksi ONL:n opetuksessa

Kielen oppimisen tavoitteena on viestintä, erityisesti jos kyseessä on toinen kansalliskieli. Viestiä voidaan ennen kaikkea puhumalla ja kuuntelemalla ja lisäksi lukemalla ja kirjoittamalla. Joskus nämä neljä tärkeintä viestinnällisen kielitaidon osa-alueita eivät ole oppitunneilla yhtä tärkeitä. Osalla opettajista on tapana pitää kirjoitus- ja lukutaitoa tärkeämpinä kuin kohdekielen puhumisen ja ymmärtämisen taitoa. Toisilla voi olla erilaisia näkemyksiä ja käsityksiä. On erittäin suositeltavaa, että ONL:n opetuksessa opettajat löytävät tasapainon ja tarjoavat oppilailleen oppitunneilla riittävät oppimis- ja arviointimahdollisuudet, jotta he hankkivat ja hallitsevat tarvittavat taidot ja osaamisen kielen kaikilla neljällä osa-alueella. Tämä koskee myös virallista arviointia. Kaikki neljä kielitaidon osa-alueita on arvioitava ja niiden on oltava osa oppilaalle annettavaa loppuarvosanaa yhdessä kielenoppimisen muiden näkökohtien kanssa, kuten taitotasojen kuvausasteikossa esitetään.

Seuraavassa on joitakin ehdotuksia käytännöistä ja esimerkkejä, joiden avulla opettajat voivat arvioida puhumista ja kuullun ymmärtämistä. Luettelo ei ole tyhjentyvä, ja se toimii lähtökohtana, jonka avulla opettajat voivat luoda oppilaiden kyseisen taidon hankkimiseen liittyvien tarpeiden ja valmiuksien mukaisia muita tehtäviä, erityisesti näillä kahdella tärkeällä viestinnällisen kielitaidon osa-alueella.

VUOSILUOKAT S1–3: Kuullun ymmärtäminen

KIELITAI DON OSA- ALUE	OPPIMISTA- VOITE	TEKSTITYYPPI	KUVAUS	LÄHESTYMIS-TAPA
<p>KUULLU N YMMÄRT ÄMINEN</p>	<p>Ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy oppilaalle läheisiin aloihin, ja ymmärtää lyhyiden, selkeiden viestien ja ilmoitusten pääkohdat</p>	<p>1. Käytetään lyhyitä tekstejä, jotka opettaja/kuulustelij a lukee ääneen ja kasvokkain oppilaille läheisestä aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>2. Käytetään äänitettyjä tekstejä, joihin voidaan liittää kuva kertojasta/paikasta/ henkilöstä jne., oppilaille läheisestä aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>3. Käytetään lyhyitä videoita oppilaille läheisestä aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p>	<p>Teksti voi olla luonteeltaan kertomus, yksinkertainen vuoropuhelu, henkilön, esineen tai paikan kuvaus, viesti, haastattelu, kirje, esimerkiksi lennolla tai laivalla, supermarketissa tai julkisen liikenteen pysäkeillä kuultava ilmoitus, jne.</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>	<p>Selkeästi äännetty ja hyvin hidas, taukoja on usein. Teksti luetaan kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Selkeästi äännetty ja hyvin hidas, taukoja on usein. Teksti luetaan kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Puhe on selkeästi äännettyä ja hyvin hidasta, taukoja on usein.</p> <p>Video näytetään kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p>

VUOSILUOKAT S4–5: Kuullun ymmärtäminen

KIELI- TAIDON OSA- ALUE	OPPIMISTA- VOITE	TEKSTITYYPPI	KUVAUS	LÄHESTYMIS- TAPA
KUULLUN YMMÄRT ÄMINEN	Ymmärtää puhuttua standardikieltä, joka liittyy henkilökohtaiseen kokemukseen ja joihinkin laajemmin kiinnostaviin aiheisiin, ja ymmärtää televisio- tai radio-ohjelmien pääkohdat, kun ilmaisu on selkeää ja hidasta	<p>1. Käytetään tekstejä, jotka opettaja/kuulustelija lukee ääneen ja kasvokkain oppilaiden henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvästä ja laajemmin kiinnostavasta aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>2. Käytetään äänitettyjä tekstejä, joihin voidaan liittää kuva kertojasta/paikasta/henkilöstä jne., oppilaiden henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvästä ja laajemmin kiinnostavasta aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>3. Käytetään videoita / lyhyitä elokuvia oppilaiden henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvästä ja laajemmin kiinnostavasta aiheesta ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p>	<p>Teksti voi olla luonteeltaan kertomus, vuoropuhelu, yksinkertainen lyhyt keskustelu, yksinkertaisia kuvauksia henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvistä ja laajemmin kiinnostavista aiheista, viesti, haastattelu, kirje, ilmoitus/ilmoituksia.</p> <p>Televisio- ja radio-ohjelmat, kuten henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvät ja laajemmin kiinnostavat lyhyet dokumentit, suomalaisen kulttuuriin, kuten yhteiskuntaan, historiaan, ajankohtaisiin asioihin, kirjallisuuteen ja sen kontekstiin, liittyvät lyhyet elokuvat, henkilökohtaiseen kokemukseen liittyvät uutiset, urheilu-uutiset, musiikkiohjelmat ja mainokset.</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>	<p>Hidas ja selkästi äännetty, taukoja on jonkin verran. Teksti luetaan kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Hidas ja selkästi äännetty, taukoja on jonkin verran. Teksti luetaan kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Puhe on hidasta ja selkeästi äännettyä, taukoja on jonkin verran. Video näytetään kahdesti ja oppilaat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p>

VUOSILUOKAT S6–7: Kuullun ymmärtäminen

KIELI- TAIDON OSA- ALUE	OPPIMISTA- VOITE	TEKSTITYYPPI	KUVAUS	LÄHESTYMIS- TAPA
KUULLUN YMMÄRTÄ- MINEN	Ymmärtää yleisesti kiinnostaviin aiheisiin ja ajankohtaisiin asioihin liittyvää puhuttua standardikieltä, kuten uutisia, sopivia osia radio- ja televisio-ohjelmista, internet-podcasteja ja lyhyitä filmejä	<p>1. Käytetään tekstejä, jotka opettaja/kuulustelija lukee ääneen ja kasvokkain yleisesti kiinnostavista ja ajankohtaisista aiheista, kuten uutisista, ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>2. Käytetään äänitettyjä tekstejä, joihin voidaan liittää kuva/kuvia kertojasta/paikasta/henkilöstä jne. ja jotka liittyvät yleisesti kiinnostaviin ja ajankohtaisiin aiheisiin, kuten uutisia, sopivia otoksia radio- ja televisio-ohjelmista ja internet-podcasteista, ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p> <p>3. Käytetään videoita / lyhyitä elokuvia yleisesti kiinnostavista ja ajankohtaisista aiheista, kuten uutisista, ymmärtämisen arvioimiseksi ennalta asetettujen kysymysten avulla.</p>	<p>Teksti voi olla luonteeltaan kertomus, vuoropuhelu, lyhyt väittäely, keskustelu, kuvauksia yleisesti kiinnostavista ja laajemmin kiinnostavista aiheista, viesti, haastattelu, kirje, ilmoitus/ilmoituksia.</p> <p>Televisio- ja radio-ohjelmat, kuten yleisesti kiinnostaviin aiheisiin ja ajankohtaisiin asioihin ja laajemmin kiinnostaviin asioihin liittyvät lyhyet dokumentit, suomalaiseen kulttuuriin, kuten yhteiskuntaan, historiaan, ajankohtaisiin asioihin, kirjallisuuteen ja sen kontekstiin, liittyvät lyhyet elokuvat, yleisesti kiinnostaviin ja ajankohtaisiin asioihin liittyvät uutiset, urheilu-uutiset, musiikkiohjelmat ja kirja-, elokuva- tai tapahtuma-arvostelut jne.</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>	<p>Luetaan normaaliin tahtiin ja äännetään selkeästi. Teksti luetaan kahdesti ja opiskelijat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Luetaan normaaliin tahtiin ja äännetään selkeästi. Teksti luetaan kahdesti ja opiskelijat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p> <p>Puhe on normaalitahtista ja selkeästi äännettyä. Videot / lyhyet elokuvat näytetään kahdesti ja opiskelijat voivat lukea kysymykset etukäteen.</p>

VUOSILUOKAT S1–3 PUHUMINEN: Suullinen vuorovaikutus ja puhuminen

KIELITAIDON OSA-ALUE	OPPIMISTAVOITE	ESIMERKKEJÄ
PUHUMINEN	Osallistua tutuista aiheista ja tutusta toiminnasta käytäviin keskusteluihin (suullinen vuorovaikutus) Kuvaila omaa maailmaansa (perhettä, harrastuksia, kaupunkia, koulua jne.) viitaten myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen (puhuminen)	<p>Käytetään kuvaa tai kuvasarjaa, etukäteen luettua lyhyttä tekstiä, lyhyitä videoleikkeitä, jotka liittyvät tuttuihin aiheisiin ja aktiviteetteihin ja toimivat johdatuksena lyhyeen keskusteluun. Tämä voidaan tehdä myös roolileikin avulla.</p> <p>Käytetään kuvia ja/tai asiatietoja, kuten malleja, karttoja ja esineitä, jotka korostamalla yhtäläisyyksiä ja/tai eroavaisuuksia johdattavat oppilaan kuvaamaan omaa maailmaansa viitaten myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen. Esimerkiksi kaksi erilaista kuvaa/valokuvaa luokasta eri aikakausilla; hahmoja perinteisissä vaatteissa vastakohtana nykypäivän vaatetukselle; vanhat lelut verrattuna nykyisiin peleihin...</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>

VUOSILUOKAT S4–5: Puhuminen

KIELITAIDON OSA-ALUE	OPPIMISTAVOITE	ESIMERKKEJÄ
PUHUMINEN	Osallistua keskusteluihin ja vaihtaa tietoa arjesta ja yleisesti kiinnostavista aiheista (suullinen vuorovaikutus) Kuvaila suullisesti ja johdonmukaisesti kokemuksiaan, toiveitaan ja suunnitelmiaan sekä selostaa kirjan tai elokuvan tarinaa tai juonta (puhuminen)	<p>Tekstiin/kuvaan liittyvät kysymykset johdatuksena keskusteluun ja tiedonvaihtoon jokapäiväisestä elämästä ja yleisesti kiinnostavista aiheista, esimerkiksi esite, sarjakuva, sanomalehtien otsikot tai ruokalista. Tämä voidaan tehdä myös roolileikin avulla.</p> <p>Sarja kuvatarinoita/kuvia, joiden avulla oppilaat voivat kertoa tarinan. Heiltä voidaan myös kysyä, miten tarina suhtautuu heidän omiin kokemuksiinsa.</p> <p>Oppilaalle voidaan esitellä erilaisia skenaarioita, teemoja, aiheita, joiden yhteydessä hänen on kuvailtava kokemuksiaan, toiveitaan ja suunnitelmiaan.</p>

		<p>Oppilas esittelee suullisesti digitaalisten työkalujen (kuten Power Point -esityksen, jossa käytetään vain kuvia) avulla aiemmin luetun kirjan tai katsotun elokuvan tarinan ja juonen.</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>
--	--	--

VUOSILUOKAT S6–7: Puhuminen

KIELIT AidON OSA-ALUE	OPPIMISTAVOITE	ESIMERKKEJÄ
PUHUMINEN	<p>Toimia vuorovaikutuksessa syntyperäisten kielenpuhujien kanssa, osallistua tutuista aiheista käytäviin keskusteluihin ja ilmaista omia mielipiteitään kohtuullisen sujuvasti ja spontaanisti (suullinen vuorovaikutus)</p> <p>Esittää selkeitä, yksityiskohtaisia kuvauksia monenlaisista itseään kiinnostavista aiheista sekä perustella ja selittää mielipiteitä ja suunnitelmia (puhuminen)</p>	<p>Käytetään kuvia/videoita/tekstiä, joita tuetaan kysymyksillä, keskustelun ja mielipiteiden ilmaisun aikaansaamiseksi.</p> <p>Esitelmä/esitelmät ennalta annetusta aiheesta/otsikosta/väitteestä, joka liittyy opiskelijan kiinnostuksen kohteeseen ja jossa hänen odotetaan esittävän yksityiskohtaisen kuvauksen, selityksiä ja mielipiteitä aiheesta.</p> <p>Tekstiin liittyvien arviointien ja kysymysten olisi vastattava tämän asiakirjan osassa A kuvattuja opetusstrategioita.</p>